

ELŐTERJESZTÉS

Tiszavárkony Község Önkormányzat Képviselő-testületének
2017. június 29-ei soros, nyílt ülésére

a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról

Tisztelt Képviselő-testület!

Tiszavárkony Község Önkormányzat Képviselő-testülete az 59/2013. (VII. 25.) számú határozatával elfogadta, a 65/2015. (VI. 25.) számú önkormányzati határozatával áttekintette, felülvizsgálta, és változatlan formában fogadta el Helyi Esélyegyenlőségi Programját.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebktv.) 31. §-a rendelkezik a helyi esélyegyenlőségi programokról. Az Ebktv. 31. § (1) bekezdése szerint a települési önkormányzat öt évente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el, amelyet a 31. § (4) bekezdése értelmében két évente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni.

A helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 6. § (4) bekezdése értelmében a felülvizsgálatot a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság által működtetett esélyegyenlőségi mentori hálózat munkatársai segítik.

A Korm. rendelet 8. § (3) bekezdése értelmében a helyi esélyegyenlőségi programok két évente esedékes felülvizsgálatába és az új helyi esélyegyenlőségi program elkészítésébe, valamint a helyi esélyegyenlőségi programok részét képező intézkedési terv végrehajtásának nyomon követésébe a települési önkormányzat bevonhatja a 8. § (1) bekezdés szerinti köztisztviselőt vagy közalkalmazottat, aki rendelkezik az SZGYF helyi esélyegyenlőségi programok írására felkészítő képzésének elvégzését tanúsító bizonyítvánnyal.

A felülvizsgálatot és a módosítást a Tiszavárkony Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló 14/2016. (XII. 16.) rendeletének megalkotása és a helyzetelemzés adatainak frissítése tették szükségessé.

Tartalmában, az intézkedési tervben egyéb módosítás nem történt.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg, és a határozati javaslatot fogadja el.

Tiszavárkony, 2017. június 15.

Hegedűs István
polgármester

H A T Á R O Z A T I J A V A S L A T

Tiszavárkony Község Önkormányzat Képviselő-testületének ____/2017. (VI. 29.) önkormányzati határozata a Helyi Esélyegyenlőségi Program felülvizsgálatáról

Tiszavárkony Község Önkormányzatának Képviselő-testülete az 59/2013. (VII. 25.) számú határozatával elfogadott, és a 65/2015. (VI. 25.) számú határozatával áttekintett, felülvizsgált és elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programját az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglaltaknak megfelelően áttekintette, és azt a 2017. évi felülvizsgálat megállapításaival kiegészített formában, az 1. melléklet szerint elfogadja.

Határidő: folyamatos

Felelős: Hegedűs István polgármester

Értesülnek:

1. Képviselő-testület tagjai helyben,
2. Tisztségviselők helyben,
3. Irattár

Tiszavárkony, 2017. június 29.

**Dr. Magyar Attila jegyző nevében és
megbízásából kiadmányozó:**

**Hegedűs István s.k.
polgármester**

**Domány Katalin s.k.
kirendeltség-vezető**

1. melléklet a(z) ____/2017. (VI. 29.) önkormányzati határozathoz

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Tiszavárkony Község Önkormányzata

2017. június 29.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk.....	3
Célok.....	3
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	5
1. Jogszabályi háttér bemutatása	5
2. Stratégiai környezet bemutatása	6
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	6
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	12
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	16
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	17
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	19
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	20
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	21
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	22
1. A HEP IT részletei.....	22
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	22
A beavatkozások megvalósítói.....	22
Jövőképünk.....	23
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	23
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	27
3. Megvalósítás.....	29
A megvalósítás előkészítése	29
A megvalósítás folyamata.....	29
Monitoring és visszacsatolás.....	31
Nyilvánosság	31
Érvényesülés, módosítás.....	32
4. Elfogadás módja és dátuma.....	33

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Tiszavárkony Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tiszavárkony Jász-Nagykun-Szolnok megyében lévő kis település Szolnoktól 16 km-re, Kecskeméttől 50 km-re fekszik. Az aktív korú lakosság körében sok a munkanélküli. A térségre jellemző, hogy az 1990-es években megszűnő mezőgazdasági termelőszövetkezetek, nagyüzemek helyett nem igazán létesültek új munkahelyek. A szakképzett munkaerőnek is nehéz munkát találni 50 km-es körzetben, az alacsony iskolázottaknak szinte lehetetlen.

A 2008-ban bekövetkezett világválság okán sokan már a tartalékokat is felélték, rendszeres jövedelem hiányában nem tudják az addigi életszínvonalat fenntartani, egyre inkább elszegényednek.

A település lakosságszáma évről-évre csökken elvándorlás és halálozás miatt. A kevés betelepülő az alacsony ingatlanárak miatt költözik ide, miután a máshol nagyobb értékű ingatlanát kénytelen volt eladni az adósság és/vagy munkanélküliség miatt.

Értékeink, küldetésünk

Küldetésünk a helyi esélyegyenlőség megteremtése.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tiszavárkony település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

- *A szociális ellátásokról szóló 4/2015. (II.27.) képviselő-testület önkormányzati rendelet (települési támogatások ügyei)*

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Tiszavárkony Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló 14/2016. (XII. 16.) önkormányzati rendelete a települési támogatások alábbi formáit biztosítja:

- a) egyszeri települési támogatás a család kiadásainak csökkentésére***
- b) rendkívüli települési támogatás***
- c) lakásfenntartási támogatás***
- d) egyszeri fűtési támogatás***
- e) gyógyszerkiadások viseléséhez nyújtandó támogatás***
- f) temetési költségek viseléséhez nyújtandó támogatás***
- g) köztemetés***
- h) újszülött támogatás***
- i) gyermek gondozásához nyújtandó támogatás***
- j) nevelési-oktatási év kezdési támogatás***
- k) 80 év feletti évi végi támogatása***

2015. évtől pályázati forrásból szociális célú tűzifa támogatást tudunk biztosítani a rászorulóknak.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény módosítása 2015. szeptember 1-jén lépett hatályba és kiterjesztette az ingyenes óvodai gyermekétkeztetést, továbbá 2016. január 1-jétől bevezette a szünidei gyermekétkeztetés intézményét.

A gyermekétkeztetés ingyenes az óvodai nevelésben részesülő gyermek után ha: rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek, 3 vagy több gyermeket nevelnek, vagy ha az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a 89.408,- Ft-ot. A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (továbbiakban együtt: rászoruló gyermekek) részére ingyenesen biztosítja.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A település rendelkezik Helyi Esélyegyenlőségi Programmal.

A családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a rendőrség az előző évben tett intézkedéseikről éves beszámolót tartanak.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

A település szempontjából nem releváns.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A családsegítő-és gyermekjóléti szolgálat, a védőnő rendszeresen tartja a kapcsolatot az önkormányzattal, ha szükséges jelzéssel élnek. Saját naprakész nyilvántartásaink tartalmazzák a szociális ellátásokban részesülőket. Külső adatforrások a KSH és TEIR adatbázisai.

Adathiány van a nem foglalkoztatottak esetében, hiszen aki nem részesül semmilyen pénzbeli ellátásban, gyakorlatilag nincs sehol nyilvántartva.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Felhasznált adatok:

Önkormányzat szociális nyilvántartása

Járási Hivatal adatbázisa

Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat adatai

Családsegítő- és gyermekjóléti szolgálat adatbázisa

Népesség-nyilvántartás

Iskola, óvoda adatbázisa

Megjegyzés: Több területre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre, vagy hiányosak az adatok.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Az elmúlt időszakban jól megfigyelhető az elszegényedés folyamata.

A deviza alapú hitelek törlesztő részletének drasztikus növekedése olyan családokat sújt, ahol a saját tulajdonú ingatlan megléte is veszélybe kerül, mert a pénzügyi intézetek sorban tűzik ki az árveréseket.

Olyan családok kérnek anyagi segítséget (segélyt), akiknél ez eddig nem volt tapasztalható, hiszen rendszeres jövedelemmel rendelkeztek, de a folyamatos elbocsátások, munkahely megszűnések miatt nem tudnak megélni.

Akik eddig is segélyből tartották fenn magukat, ott a legrosszabb a helyzet, hiszen a megállapítható segély összege nem követi a mindennapi megélhetéshez szükséges összeget (rezsiköltség, élelmiszer, ruházat).

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a MötV-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A lakosság száma évről-évre csökkenő tendenciát mutat. A csökkenés oka egyrészt elhalálozás, másrészt elvándorlás. Az elvándorlás az aktív korúak számát csökkenti, az elhalálozás viszont nem csak az időskorúakat érinti, hanem az aktív korú lakosság esetén is növekvő számot mutat.

A munkanélküliek és tartós munkanélküliek aránya is növekszik, jelenleg 20 %. Ebben nem szerepelnek azok, akik ellátásban sehonnán nem részesülnek, róluk nincs adat.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

A rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható, hogy a nyilvántartott álláskeresők száma 2013. évtől csökkenést mutat, – jelenleg 3,54% - mely jelentős mértékben köszönhető a közfoglalkoztatási munkaprogramoknak.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Azoknak is nagyon nehéz elhelyezkedniük, akik szakképzettséggel rendelkeznek, a 8 általános iskola végzettséggel rendelkezőknek még kevesebb az esélyük munkát találni, ők leginkább alkalmi munkával tudnak némi pénzhez jutni, ami rendszerint mezőgazdasági idenymunkát jelent (kapálás, gyümölcszedés).

c) közfoglalkoztatás

A településen az aktív korúak ellátásában részesülők 90 %-a csak a közfoglalkoztatás kapcsán jut néhány hónapig rendszeres jövedelemhez.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Tiszavárkony Község Önkormányzata minden esetben él a közfoglalkoztatás lehetőségével. A közfoglalkoztatottak többnyire alacsony iskolai végzettséggel rendelkeznek, sok esetben tartósan munkanélküliek, illetve már korábban kikerültek a munka világából. A közfoglalkoztatás keretében, ezek az emberek helyben jutnak munkalehetőséghez, és esélyt kapnak a munka világába való visszatéréshez.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

2008 óta egyre több munkahely szűnik meg, vagy a fennmaradása miatt dolgozókat bocsát el. Új munkahely kevés létesül, jellemzően pár főt foglalkoztatnak, többnyire családtagokat.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

Nem releváns.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Nem releváns.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzatoknak is megszorításokat kellett végrehajtaniuk, ami szintén létszám leépítést jelentette az általa fenntartott intézményekben.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányok:

- 50 év feletti kor
- alacsony iskolázottság
- kisgyermek nevelése
- nem helyben lakás

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

A közfoglalkoztatás keretein belül lehetőség nyílik az alacsony képzettségű személyek felnőtt képzéseken történő részvételére is, mely lehetőséget az önkormányzat minden esetben kihasználja.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A munkanélküli ellátásból kikerült személyek legfeljebb 70 %-a jogosult az aktív korúak ellátására a család jövedelmi viszonyai miatt (több az egy fogyasztási egységre jutó jövedelem 25.650 Ft-nál). A lecsökkent havi bevétel jogosulttá teszi a családokat a települési támogatásra, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságra (ingyenes tankönyv, étkezési térítési díj hozzájárulás, évi két alkalommal Erzsébet-utalvány 5.800,- Ft értékben gyermekenként).

A munkanélküliség növekedésével nő az egyéb szociális ellátások száma és az erre fordított összeg.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) bérlakás-állomány

Nincs.

b) szociális lakhatás

Nincs.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

Normatív lakásfenntartási támogatás pénzben és természetben.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Tiszavárkony Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló 14/2016. (XII. 16.) önkormányzati rendelete alapján lakásfenntartási támogatást biztosít a rászoruló személyeknek és háztartásoknak, havi 5.000,- Ft összegben. A lakásfenntartási támogatásban részesülők száma csökkenő tendenciát mutat, mely a családok jobb megélhetését bizonyítja.

f) eladósodottság

Nincs lehetőség anyagi segítségre.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Tiszavárkony bel- és külterülete teljesen közművesített. Az utak 50 %-a aszfaltozott, 25 %-a kavicsos, 25 %-a földes.

Tiszavárkony-Szolnok viszonylatban a menetrendszerinti buszközlekedés jónak mondható, óránként indulnak buszok. Tiszavárkony-Szőlő nehezebben közelíthető meg menetrendszerinti buszokkal, napi 3-4 busz közlekedik csak. Vasúti közlekedés nincs a településen.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A településen házi orvosi rendelés hetente 4 napon van. A tisztavárkony-szőlői lakosokat az önkormányzat kisbusza heti két alkalommal beszállítja a házi orvoshoz.

Gyermekorvos hetente kétszer rendel. Terhes tanácsadás kéthetente egy alkalommal történik, a szakorvos Szolnokról jár ki.

Gyógyszertár van a településen, a háziorvosi rendelési időhöz igazodik a nyitva tartása.

A fogorvos heti három alkalommal rendel a községben, külön iskolafogászati rendelés is van.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Gyermekorvos havonta egyszer rendel a településen. Terhes tanácsadás hetente egy alkalommal áll rendelkezésre Szolnokon a Rendelőintézetben, a településre szakorvos már nem jár ki.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A Tüdőgondozó Intézet évente egy alkalommal települ a községbe tüdőszűrésre.

Országos szűrőprogramok is eljutnak a településre kampányszerűen.

A háziorvos, aki az iskolaorvos is, ellátja a kötelező oltási teendőket, valamint vércukormérést, vérnyomásmérést és felvilágosító tevékenységet is végez.

Évente 2-4 alkalommal helyben szemészeti vizsgálatot is tartanak.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

A fent említett prevenció és szűrőprogramok továbbra is hozzáférhetőek, a következő koragyermekkori kötelező szűrések és iskola-egészségügyi szűrések is rendelkezésre állnak:

Koragyermekkori szűrésekhez hozzáférés:

- Védőnői látogatások alkalmával a családok otthonában

- Tanácsadóban, 1-3-6 hónapos korban, valamint 1-2-3-4-5-6 éves korban védőnői szűrővizsgálaton

Iskola-egészségügy területén:

- 2-4-6-8-10-12 évfolyamokon kötelező védőnői szűrés, ami szomatikus és mentális területekre is kiterjed.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Az általános iskolában és az óvodában az SNI-s és BTMN-es gyermekek részére külön fejlesztésre van lehetőség szakemberek segítségével (logopédus, fejlesztő pedagógusok, pszichiáter).

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

A gyermekétkeztetést biztosító vállalkozás helybe szállítja az ételt, amit az önkormányzat tálalókonyháján osztanak ki.

Az általános iskola csatlakozott az iskolatej programhoz, így a gyerekek naponta egy alkalommal ingyen valamilyen tejtermékhez jutnak hozzá.

A felnőtt szociálisan rászorultak étkeztetésére is van lehetőség a településen.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Az iskola tornaterme mindenki számára lehetőséget nyújt sporttevékenységre: labdarúgás, pilátes, felnőtt torna.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen személyes gondoskodás nyújtó szociális ellátásokat is igénybe lehet venni. Így például gyógyszer iratás és kiváltása, bevásárlás, ebéd házhoz szállítása.

A tanyagondnoki szolgálat a tisztavárkony-szőlői lakosokat is ellátja ezekkel a szolgáltatásokkal.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az ellátásokat bárki igénybe veheti szükség szerint.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

Alapítványok, szeretetszolgálatok által felajánlott adományokat a rászorultak körében szétosztjuk.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Mindenkinek egyenlő esélyű hozzáférése van az adott szolgáltatáshoz. Településünk nem alkalmaz sem pozitív, sem negatív diszkriminációt.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A településen 2014-ben megnyílt a Közösségi Színtér, ahol színvonalas rendezvényeket lehet tartani (zenés rendezvények, osztálytalálkozók, jóga, gyermek játszóház).

Szabadtéren szervez rendezvényt az önkormányzat, az iskola (majális), valamint az Alkotóház területén alapítványok, egyéb civil szervezetek.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

A Közösségi Színtér egyre több rendezvénynek ad helyet. Heti rendszerességgel tartanak baba-mama klubbot a kisgyermekes anyukáknak, kézműves foglalkozásokat gyermekeknek, felnőtteknek egyaránt, havi rendszerességgel találkozik a nyugdíjas klub. Ezenkívül oktatási események, óvodai ballagások, esküvők, ünnepek helyszíne is. Udvarán játszótér létesült, mely a közösségi élet újabb színtere lett a település életében.

Az Alkotóház 2016. szeptemberében leégett, így jelenleg nem funkcionál a közösségi élet színtereként. A település központjában Emlékpark épült, mely az ünnepi megemlékezések méltó színtere lett. Az Emlékpark közelében játszótér várja a gyermekeket.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Nem releváns.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A lakosok a családgondozó- és gyermekjóléti szolgálathoz rendszeresen beszállítják a felesleges, de még használható ruházatot, amit a szolgálat szétoszt a rászorultak körében.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
sok ellátatlanról nincs adat	adatbázis kialakítása, fejlesztése
egyre nő a munkanélküliség	közfoglalkoztatás, képzéssel egybekötött munkahelyteremtés

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékossgal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

Az 1-18 év közötti gyermekek 5 %-a van védelembe véve, gondozásuk folyamatos, a szülők általában együttműködők a szakemberekkel.

Hátrányos helyzetű a gyermekek 10 %-a, ezen belül 3 %-uk halmozottan hátrányos helyzetű.

Fogyatékossgal élő gyermek 2 % (hallássérült, Down-szindrómás, értelmi fogyatékos és mozgási rendellenesség).

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Az 1-18 év közötti gyermekek 3%-a van védelembe véve, hátrányos helyzetű a gyermekek 3%-a, ezen belül 1%-uk halmozottan hátrányos helyzetű. Az adatok alapján megállapítható, hogy a védelembe vett, hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma csökken.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

A településen élő gyermekek mintegy 35 %-a (éves átlag 95 fő) jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

A településen élő gyermekek 23%-a (69 fő) jogosult rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma évről-évre csökkenő tendenciát mutat.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Települési támogatást kérelmezhet a szülő gyermeke beiskolázásának költségeihez.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Tiszavárkony Község Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális ellátásokról szóló 14/2016. (XII. 16.) önkormányzati rendelete több olyan támogatási formát is tartalmaz, melyet a gyermek jogán vehet igénybe a szülő, ilyen az újszülött támogatás, a nevelési-oktatási év kezdési támogatás és a gyermek gondozásához nyújtandó települési támogatás. A jogosultsági feltételek kedvezőbbé tétele és az új támogatási formák megjelenése miatt a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők aránya növekvő tendenciát mutat a településen.

Ezenkívül településünk a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázat, illetve az Arany János Tehetséggondozó Program keretében az esélyegyenlőség érdekében a szociálisan rászorulóknak tanulmányait támogatja.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A bölcsődés étkező gyermekek közül (5 fő) 1 fő térítésmentesen étkezett.

Az óvodás étkező gyermekek közül (40 fő) 8 fő térítésmentesen, 9 fő 50 %-os kedvezményrel (nagycsaládos) étkezett.

Az iskolás étkező gyermekek közül (65 fő) 34 térítésmentesen, 16 fő 50 %-os kedvezményrel (15 fő nagycsaládos, 1 fő tartósbeteg) étkezett.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

A bölcsődés étkező gyermekek közül 5 főből 4 fő térítésmentesen étkezett.

Az óvodás étkező gyermekek közül 47 főből 40 térítésmentesen étkezett.

Az iskolás étkező gyermekek közül 80 főből 23 fő térítésmentesen, 23 fő 50%-os kedvezményrel (22 fő nagycsaládos, 1 fő tartósbeteg) étkezett. A kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma a jogszabályi változásoknak köszönhetően emelkedett.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nem releváns.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

Főfoglalkozású védőnője van a településnek.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

A főfoglalkozású védőnő tartós távolléte miatt megbízási szerződéssel helyettesítő védőnő látja el a feladatokat hetente két alkalommal.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Gyermekorvos heti két alkalommal rendel, állandó gyermekorvos a szomszéd településen, Tószegen van (8 km).

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Gyermekorvos havonta egyszer rendel a településen, a legközelebbi állandó gyermekorvos továbbra is Tószegen található. Sürgős esetben Szolnokon a Hetényi Géza Kórházban a Gyermek Sürgősségi Ambulancián és az Ügyeleten látják el a gyermekeket.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Az óvodába hetente Szolnokról jár ki fejlesztőpedagógus, logopédus és pszichológus.

d) gyermekjóléti alapellátás

A gyermekjóléti alapellátás kistérségi társulási formában történik. Egy fő látja el a 4-4 órában a gyermekjóléti és szociális gondozói teendőket.

e) gyermekvédelem

Jelzés alapján a megfelelő szakemberekhez irányítva történik a segítségnyújtás.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Nem releváns.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az általános iskolában szakkör szinten sportolásra több sportágban van lehetőség (pl. kézilabda, atlétika, foci).

A településen létrejött kis csoportok saját maguk szórakoztatására heti egy-két alkalommal összejönnek, a fiúk fociznak, van „asszonytorna”, vagy csak bicikliznek félórát a faluban.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Csak intézményi étkezésre van lehetőség, tanítási napokon.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (továbbiakban együtt: rászoruló gyermekek) részére ingyenesen biztosítja. 2016. évben 7 hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részesült szünidei gyermekétkeztetésben.

Ingyenes tankönyvellátásban 2016. évben 83 fő részesült, 34 tanuló normatív kedvezményre jogosult, 49 tanuló térítésmentes.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Nem releváns.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Adományok továbbjuttatása a rászorultak részére.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Az SNI-s és BTMN-es gyermekek felzárkóztatására az általános iskolában és az óvodában fejlesztőszoba került kialakításra. A fejlesztést helyben fő állásban dolgozó és óraadó fejlesztőpedagógusok végzik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Két fejlesztőpedagógus, egy logopédus és egy pszichológus segíti a gyermekek felzárkóztatását.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A településen egy általános iskola és egy óvoda-bölcsöde működik.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A külterületről az általános iskolai tanulókat és az óvodásokat az önkormányzat kisbusza szállítja a tanintézménybe és haza, amiért nem kell fizetnie a szülőknek.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
szegénység	szociális támogatások, munkahelyteremtés
iskolai hiányzás	gondozásba vétel, szülőkkel kapcsolattartás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A településen élő nők 10 %-a regisztrált tartós munkanélküli, de ennél a számuk nagyobb, mivel nem mindenki regisztráltatta magát. Jellemzően a nők jobban igyekeznek munkát keresni.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Saját költségen nagyon kevesen tudnak képzést vállalni. A Munkaügyi Központon keresztül egyre kevesebb lehetőség van képzésre bejutni. Kevés az elsajátítható szakmák száma, valamint a felvehető létszámkeret.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

Az alacsony iskolai végzettségű nők lehetőségei a segédmunkát jelentik, közfoglalkoztatásban is legfeljebb takarítást.

Vannak, akik magánháznál takarítanak, kertet gondoznak. Ha jó minőségű munkát végeznek, megbízhatóak, nem jelentéktelen bevételre tehetnek szert.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Hátrányok:

- 50 év feletti kor
- alacsony iskolázottság
- kisgyermek nevelése
- nem helyben lakás

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A településen óvoda-bölcsőde működik. Jelenleg nincs férőhelyhiány, 3 csoportban 6 szakképzett óvodapedagógus, 3 dajka és 1 csecsemőgondozó dolgozik. A gyermek reggel 6.30 órától 17 óráig lehetnek az óvodában.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Kéthetente helyben terhes tanácsadás van, Szolnokról kijáró szakorvos segítségével. Egyéb vizsgálatokra Szolnokra kell beutazni (16 km).

Gyermekorvos heti két alkalommal rendel a településen.

A településen egységes óvoda-bölcsőde működik, 2 éves kortól fogadják azon szülők gyermekeit, akik a GYED után szeretnének visszamenni dolgozni.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Terhes tanácsadás hetente egy alkalommal áll rendelkezésre Szolnokon a Rendelőintézetben, a településre szakorvos már nem jár ki.

Gyermekorvos havonta egyszer rendel a településen.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Nincs hivatalos adat.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Nem releváns.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az önkormányzat képviselő-testületének 7 tagjából 3 hölgy. Az iskolaigazgató és az óvodavezető is nő.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Közfoglalkoztatás.

A településen működő óvoda-bölcsőde egész éves nyitva tartással, valamint az általános iskolában délutáni napközi igénybevételének lehetősége.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
alacsony iskola végzettség	képzés
kisgyermek a családban	óvoda-bölcsőde, napközi biztosítás
50 év feletti kor	kedvezmények a foglalkoztatáshoz

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A településen élő népesség 40 %-a 50 év feletti. 55 év feletti álláskeresőként nyilvántartottak száma 11 fő, foglalkoztatást helyettesítő támogatásra 3 fő, időskorúak járadékára 2 fő jogosult.

A többiek valószínűleg a nyugellátás valamelyik formájában részesülnek.

A folyósított szociális ellátások összege havonta 22.800 Ft.

Sok „TSZ-nyugdíjas” van, akiknek a nyugdíja alacsonyabb, mint a más területről nyugdíjba vonulóknak.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

2013. évtől a nyugdíjasok nyugdíj melletti foglalkoztatását szigorította a jogszabály. Akik eddig a megélhetés miatt voltak kénytelenek munkát vállalni, mostantól még kevesebb pénzből kell a mindennapi életfenntartásukat biztosítaniuk.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Nem releváns.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Választani kell a nyugellátás és a munkabér között.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az időskorúak nappali ellátása, valamint a tanyagondnoki ellátás kistérségi szinten biztosított a településen. A szociális gondozók és a tanyagondnok házhoz viszik az ebédet, felírják és kiváltják a gyógyszereket, bevásárolnak, csekket fizetnek be a postán.

Az önkormányzat kisbusza hetente két alkalommal a külterületen élőket beszállítja a házi orvosi rendelésre és egyéb szűrővizsgálatokra.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

A szociális alapellátások közül a szociális étkeztetés és a házi segítségnyújtás áll az időskorúak rendelkezésére, nappali ellátásban nem részesülnek az időskorúak.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen községi könyvtár áll rendelkezésre az érdeklődők számára.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Településünkön nyugdíjas klub működik, mely klub tevékenysége során tartalmaz, hasznos szabadidős tevékenységet kínál a nyugdíjasoknak havi rendszerességgel.

c) idősek informatikai jártassága

Nincs adat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Nem releváns.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nincsenek közösségi programok	helyi nyugdíjas klub szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Nem releváns.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem releváns.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nem releváns.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezményei

Nem releváns.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A település minden középülete akadálymentesített.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A polgármesteri hivatalban és az egészségházban a hallássérültek és a nem látók is el tudnak igazodni a speciális kommunikációs eszközökkel.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Nem releváns.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A mozgáskorlátozottak számára a közintézményeknél van kijelölt parkolóhely.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nem releváns.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Nem releváns.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
munkanélküliség	munkahelyteremtés
szabadidős tevékenység hiánya	helyi közösség kialakítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Nem releváns.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Kistérségi társulási formában megoldott kötelező szociális feladatok ellátása.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem releváns.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Nem releváns.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Nem releváns.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Nem releváns.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

2017. évi felülvizsgálat megállapításai:

Összegzés:

A helyzetelemzés áttekintése és felülvizsgálata során új probléma nem került beazonosításra, ezért az intézkedési terv nem kerül változtatásra.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	munkanélküliség	munkahelyteremtés
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	alacsony iskolai végzettség	képzés
Gyermekek	szegénység	szociális támogatások, munkahelyteremtés
Gyermekek	iskolai hiányzás	gondozásba vétel, szülői kapcsolattartás
Idősek	szegénység	szociális támogatás, idősgondozás
Nők	alacsony iskolai végzettség	képzés
Nők	munkanélküliség	családbarát munkahelyek
Fogyatékkal élők	kevés figyelem az egészségesek részéről	munkahely és speciális intézmények létrehozása

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	munkahelyteremtés, képzés	Munkaügyi Központ

Gyermekek	szociális támogatások, munkahelyteremtés	önkormányzat, Munkaügyi Központ, családsegítő
Gyermekek	gondozásba vétel, szülői kapcsolattartás	önkormányzat, iskola, óvoda, családsegítő
Idősek	szociális támogatások	önkormányzat, civil szervezetek
Nők	munkahelyteremtés, képzés	Munkaügyi Központ
Fogyatékkal élők	speciális feltételek megteremtése	állam

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák nem érzik magukat kirekesztettnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők saját erejükből megálljanak a lábukon.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek éhezés és erőszakmentes nevelkedését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek problémáira.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a családbarát munkahelyek megteremtését, egyenlő elbírálását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők speciális igényeire.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	szociális támogatások
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	szegénység
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	cél: a szegénység csökkentése rövid: felmérni a családokat, anyagi helyzetüket (1 év) közép: adatbázis készítése (3 év) hosszú: szociális támogatás biztosítása (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	munkahelyteremtés
Résztevők és felelős	önkormányzat, Munkaügyi Központ
Partnerek	családsegítő
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága,	mutatók: az adatbázisban szereplők száma, támogatottak száma, kiosztott juttatások száma

forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	fenntarthatóság: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	mutatók: az adatbázisban szereplők száma, támogatottak száma, kiosztott juttatások száma
	fenntarthatóság: pályázati forrás
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, Munkaügyi központ támogatása

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	gyermekes esélyegyenlősége
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	javuljon a továbbtanulási esély
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	minél több gyermek fejezze be legalább a középfokú iskolát, tanuljon piacképes szakmát
	rövid: figyelemmel kísérni a HH/HHH gyermekeket (1 év) közép: adatbázis készítése (3 év) hosszú: képzés biztosítása (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	tanulmányok szorgalmazása
Résztvevők és felelős	önkormányzat, gyermekjóléti szolgálat
Partnerek	családsegítő
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: az adatbázisban szereplők száma, befejezett közép- vagy felsőfokú tanulmányok száma, fenntarthatóság: pályázati forrás, ösztöndíj
Kockázatok és csökkentésük eszközei	mutatók: az adatbázisban szereplők száma, végzettek száma, fenntarthatóság: pályázati forrás, ösztöndíj

Szükséges erőforrások	pályázati forrás, Munkaügyi központ támogatása
-----------------------	--

Intézkedés címe:	alacsony iskolai végzettség
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	kisebb esély az elhelyezkedéshez
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	munkanélküliség csökkentése rövid: felmérni a családokat (1 év) közép: adatbázis készítése (3 év) hosszú: képzés biztosítása (5 év)
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	képzés szorgalmazása
Részrtvevők és felelős	önkormányzat, Munkaügyi Központ
Partnerek	családsegítő
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: az adatbázisban szereplők száma, támogatottak száma, kiosztott juttatások száma fenntarthatóság: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	mutatók: az adatbázisban szereplők száma, támogatottak száma, kiosztott juttatások száma fenntarthatóság: pályázati forrás
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, Munkaügyi központ támogatása

Intézkedés címe:	fogyatékkal élők
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nem rendelkezik a település pontos adatokkal, akadálymentesítés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú	pontos kimutatás készítése számukról, szociális helyzetükről rövid: figyelemmel kísérni a fogyatékkal élőket (1 év) közép: adatbázis készítése (3 év) hosszú: figyelemmel kísérés (5 év)

időegységekre bontásban	
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	adatgyűjtés, feldolgozás
Résztvevők és felelős	önkormányzat, családsegítő
Partnerek	házi orvos
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	mutatók: az adatbázisban szereplők száma, szociális ellátások igénylése fenntarthatóság: pályázati forrás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	mutatók: az adatbázisban szereplők száma, fenntarthatóság: szociális ellátások
Szükséges erőforrások	pályázati forrás, önkormányzat támogatása

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseibe nem feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	szociális támogatások	szegénység	a szegénység csökkentése	jogszabályok, helyi rendelet	munkahelyteremtés	önkormányzat, Munkaügyi Központ	folyamatos	az adatbázisban szereplők száma, támogatottak száma, kiosztott juttatások száma	humánerőforrás	a családok saját keresőtevékenységéből származó jövedelemből tudják fenntartani magukat
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	gyermekek esélyegyenlősége	javuljon a továbbtanulási esély	minél több gyermek fejesse be legalább a középfokú iskolát, tanuljon piacképes szakmát	jogszabályok, helyi rendelet	tanulmányok szorgalmazása ösztönzőj	önkormányzat, gyermekjóléti szolgálat, általános iskola	folyamatos	az adatbázisban szereplők száma, befejezett középfokú vagy felsőfokú tanulmányok száma,	humánerőforrás	nagyobb iskolai végzettséggel, szakmával munkahelyszerzés és megtartás
III. A nők esélyegyenlősége										
1	alacsony iskolai végzettség	kiseb az esély az elhelyezkedéshez	munkanélküliség csökkentése	jogszabályok, helyi rendelet	munkahelyteremtés	önkormányzat, Munkaügyi Központ	folyamatos	az adatbázisban szereplők száma, támogatottak száma, kiosztott juttatások száma	humánerőforrás	pályázati forrás, Munkaügyi Központ támogatása
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	nyugdíjas korúak	nem rendelkezik a település pontos adatokkal	pontos kimutatás készítése számukról, szociális	jogszabályok, helyi rendelet	adatgyűjtés, feldolgozás	önkormányzat, családsegítő, házi orvos	folyamatos	az adatbázisban szereplők száma, szociális ellátások igénylése	humánerőforrás	pályázati forrás, önkormányzat támogatása

		helyzetükről											
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége													
1	fogyatékkal élők	nem rendelkezik a pontos adatokkal, akadálymentesít és	pontos kimutatás készítése számukról, szociális helyzetükről	jogszabályok, helyi rendelet	adatgyűjtés, feldolgozás	önkormányzat, családsegítő, házi orvos	folyamatos	az adatbázisban szereplők száma, szociális ellátások igénylése, a még nem akadálymentesített intézmények azza tétele	humán erőforrás	önkormányzat támogatása			

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

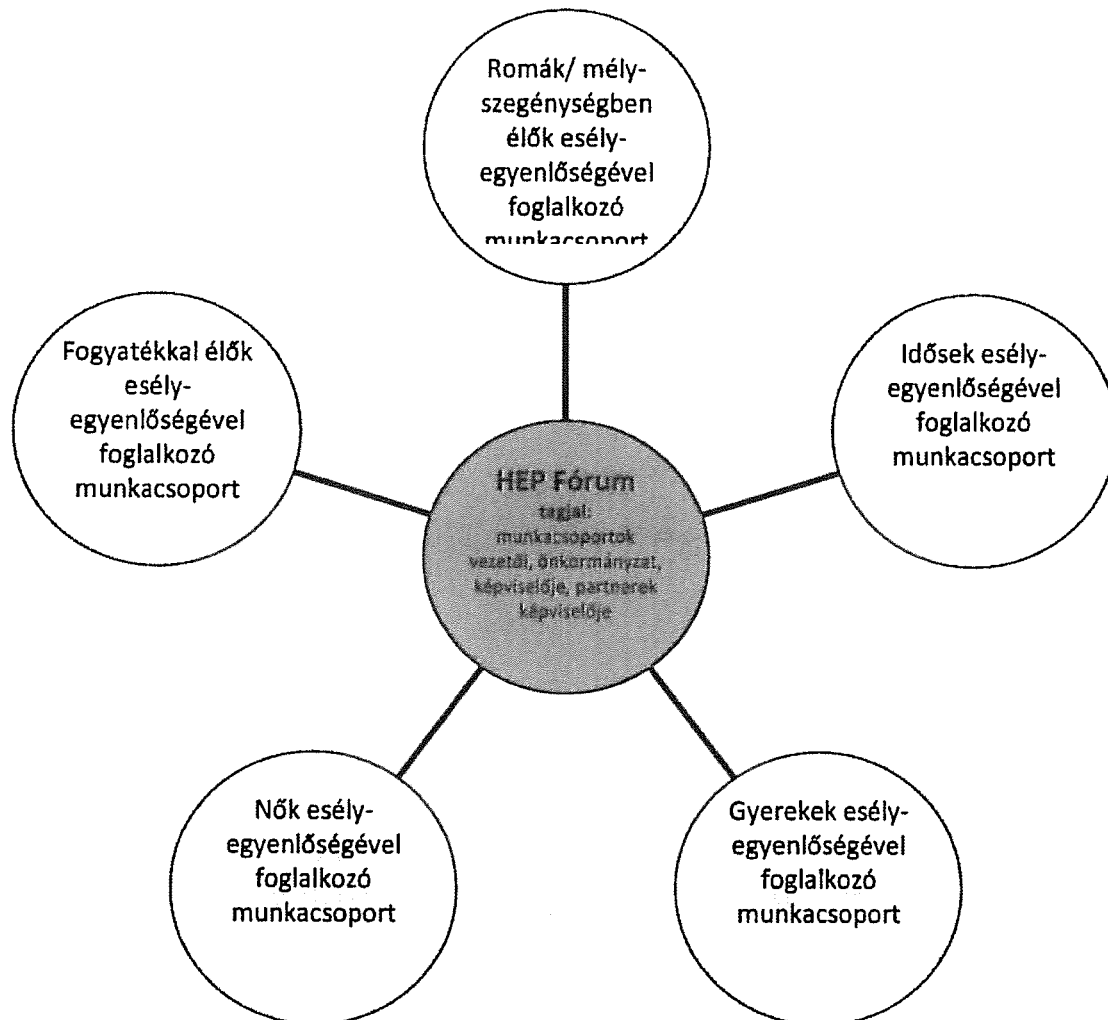
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok

megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben megtennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőseivel közösen

- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Tiszavárkony község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Tiszavárkony község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a /2017.(VI.29.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

adattáblák
határozat kivonat

Dátum: Tiszavárkony, 2017. június 29.

polgármester

jegyző

A Tiszavárkony Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék²

NÉV ³	HEP részei ⁴										Aláírás ⁵
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Hegedűs István polgármester	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	
Dr. Magyar Attila jegyző	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	
Humán Szolgáltató Központ	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	RÉT	

² Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

³ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁴ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁵ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

HEP SABLON 1. számú melléklet

Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítését segítő táblázatok

Az önkormányzatok Helyi Esélyegyenlőségi Programjának (HEP) elkészítését támogató SABLON-t és Mellékletét a Pécsi Tudományegyetem munkacsoportja készítette az ÁROP-1.1.16.-2012-2012-0001 azonosító számú „Esélyegyenlőség-elvű fejlesztéspolitika kapacitásának biztosítása” című projekt keretében a Túrr István Képző és Kutató Intézet megbízásából.

Az elkészítésben részt vettek:

Arató Ferenc, Bigazzi Sára, Cserti-Csapó Tibor, Híves Tamás, Kokas Dóra, Lakatos Szilvia, Orbán Anikó, Orsós Anna, Szauer Csilla, Szemenyei Mariann, Torda Ágnes, Trendl Fanni, Varga Aranka, Vég Zoltán Ákos.

Az elkészült kéziratához kiegészítő megjegyzéseket tettek a TÜRRI KKI esélyegyenlőségi mentorai.

A következő oldalakon elhelyezett táblák és a hozzájuk tartozó magyarázatok azt szolgálják, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) helyzetelemzése számszerű adatokkal alátámasztott legyen.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet 1. és 2. számú melléklete rögzíti azokat a statisztikai mutatókat, adatokat és tartalmi elemeket, amelyek a HEP elkészítésének alapját képezik.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program segédleteként összeállított Sablonhoz kapcsolódik ez a Melléklet, melyben táblázatos formában adtuk meg a rendeleti elvárás statisztikai mutatóit. A táblázatokat a rendeleti szabályozó tartalmi elvárásainak sorrendjében helyeztük el úgy, hogy a táblázatok számozása követi a rendelet 2. számú mellékletében használt sorszámozást.

Mindezeket túl készítettünk további táblázatokat magyarázatokkal, mivel úgy látjuk, hogy az ezekben foglalt adatok is szükségesek a megalapozott esélyegyenlőségi helyzetelemzés elkészítéséhez. A rendeleti szabályozón túli, kiegészítő táblázatokat is a rendeleti szabályozó 2. számú mellékletének számozása szerint helyeztük el ebben a Mellékletben.

Az adatok összegyűjtéséhez segítséget nyújt a TeIR adatbázis (<https://teir.vati.hu>), valamint a helyi önkormányzat és partnereinek adatai.

Természetesen ez a dokumentum is csak segédlet a Helyi Esélyegyenlőségi Programok elkészítéséhez, vagyis egy olyan ajánlás, amelyből a települési esélyegyenlőségi program készítői a helyi sajátosságokat figyelembe véve válogathatnak abból a célból, hogy minél szélesebb körben feltárják a településük helyzetét az esélyegyenlőség szempontjából.

*A mellékletben elhelyezett táblák egy részének **címük zölddel kiemelt** kitöltése jogszabályban előírt kötelezettség az önkormányzatok helyi esélyegyenlőségi programjainak megalkotása során, és egy része pedig javasolt a részletes elemzés megalapozásához.*

Az alábbi adattáblák Tiszavárkony város/község önkormányzata HEP HE-éhez készültek.

A táblák kitöltésének dátuma: 2017.06.15.

A táblák számozása a helyzetelemzés adott fejezetére utal.

Táblák

A település bemutatása	4
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén	4
2. számú táblázat - Állandó népesség	5
3. számú táblázat - Öregedési index	6
4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	6
5. számú táblázat - Természetes szaporodás	7
A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	8
3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma	8
3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélülők száma korcsoport szerint	8
3.2.3. számú tábla - A munkanélülők és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélülők száma és aránya nemekről	9
3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemekről	9
3.2.5. számú táblázat - Alacsonyabb iskolázott népesség	11
3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélülők száma iskolai végzettség szerint	11
3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek	11
3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában	12
3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	12
3.2.10. számú táblázat - A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások	13
3.2.11. számú táblázat - A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés	13
3.2.12. számú táblázat - A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - fiatalok	13
3.2.13. számú táblázat - A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - programokon részvevő fiatalok száma	15
3.2.14. számú táblázat - A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése	15
3.2.15. számú táblázat - A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - programokon részvevő felnőttek száma	16
3.2.16. számú táblázat - Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása	16
3.3.1. számú táblázat - Álláskeresői segélyben részesülők száma	16
3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélülők száma	17
3.3.3. számú táblázat - Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma	18
3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány	18
3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság	19
3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságszakkentési támogatásban részesülők	19
3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete	20
3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány	21
3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők	22
3.6.1. számú táblázat - Orvosi ellátás	23
3.6.2. számú táblázat - Kórházi ellátási igazolvánnyal rendelkezők száma	23
3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma	23
A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	25
4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma	25
4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	25
4.1.3. számú táblázat - Kedvezményes óvodai - iskolai felkészítőkben részesülők száma, aránya	26
4.1.4. számú táblázat - Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya	26
4.2.1. számú táblázat - A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek	28
4.2.2. számú táblázat - Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete	28
4.2.3. számú táblázat - Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	28
4.2.4. számú táblázat - Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	29
4.3.1. számú táblázat - Védőnői álláshelyek száma	29
4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe belföldi gyermekek száma	31
4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	31
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai	32
4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.	34

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelési adatai	34
4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele	35
4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása	36
4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár	37
4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megosztás	38
4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló szám	39
4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai	39
4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás	39
4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár	41
4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek	41
4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban	41
4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban	43
4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok	44
4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton	45
4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában	46
4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok	46
A nők helyzete, esélyegyenlősége	47
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében	47
5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban	47
5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén	47
5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei	48
5.2. számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások	48
5.3. számú táblázat - Családtervezés, anyas- és gyermek gondozás területén	49
5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	49
5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások	49
5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben	51
5.7. számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	51
Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	52
6.1.1. számú táblázat - Nyugdíjban, nyugdíjmentes ellátásban részesülők száma nemek szerint	52
6.2.1. számú táblázat - Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága	52
6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)	52
6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén	53
6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	53
6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma	54
6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés	55
6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága	55
6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	55
A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	57
7.1.1. számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma	57
7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma	57
7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban	57
7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások	59
7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzügyi és természetbeni ellátása, kedvezmények	60
7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.	61
7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatóknál	62
7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben	62
7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások	62

A település bemutatása

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2010 (fő)	1586 fő
2011 (fő)	1569 fő
Lakónépesség számának változása (%)	98,9 %
2012 (fő)	1564 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,7 %
2013 (fő)	1551 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,2 %
2014 (fő)	1568 fő
Lakónépesség számának változása (%)	101,1 %
2015 (fő)	1565 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,8 %
2016 (fő)	1565 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100 %

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

A lakónépességet úgy értjük, mint az adott területen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen a területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma.

A lakónépesség számának változása (%) számítási módja: pl.: (2008 -as "fő" adat osztva a 2007 -es "fő" adattal)×100 vagy 2009-es "fő" adat osztva a 2008 - as "fő" adattal×100.

Ez a számadat, illetve a változás aránya megmutatja, hogy az adott településen mekkora lakónépességre vonatkoztatva kell áttekinteni az esélyegyenlőség megvalósulását.

2016.

állandó népesség száma	1565 fő
nő	781 fő
	49,9 %
férfi	784 fő
	50,1 %
0-2 évesek	58 fő
	3,7 %
0-14 éves nők	100 fő
	6,4 %
0-14 éves férfiak	131 fő
	8,4 %
15-17 éves nők	25 fő
	1,6 %
15-17 éves férfiak	30 fő
	1,9 %
18-59 éves nők	428 fő
	27,3 %
18-59 éves férfiak	459 fő
	29,3 %
60-64 éves nők	64 fő
	4,1 %
60-64 éves férfiak	66 fő
	4,2 %
65 év feletti nők	164 fő
	10 %
65 év feletti férfiak	99 fő
	6,3 %

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Az állandó népesség számát úgy értelmezzük, mint a bejelentett állandó népességet. Tehát az adott területen bejelentett lakóhellyel (állandó lakással) rendelkező személyek tartoznak a bejelentett állandó népesség körébe, függetlenül attól, hogy van-e máshol bejelentett tartózkodási helyük (ideiglenes lakásuk), vagy hogy az összeírás eszmei időpontjában jelen voltak-e.

Az életkor szerinti bontásban való állandó népesség számossága szintén segít az esélyegyenlőség különböző célcsoportjának beazonosításában.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2009	263	238	110,5
2010	247	231	106,9
2011	237	222	106,8
2012	238	223	106,7
2013	240	216	111,1
2014	246	216	113,9
2015	256	219	116,9
2016	263	231	113,9

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli fő jut. Az öregedési indexet úgy számítjuk ki, hogy a 65 év felettieket elosztjuk a 0-14 évesekkel, és ezt megszorozzuk százzal. Ez az index megmutatja, hogy az adott település népességére mi a jellemző: amennyiben 100 alatti az index, akkor túlsúlyban vannak a 14 év alattiak, vagyis fiatalos a népességszerkezet. Ha az index 100 felett van, akkor a 65 év felettiek vannak többen, és a település elöregedő. A kétféle helyzet legegyszerűbben esélyegyenlőség szempontjából úgy értelmezhető, hogy míg a fiatalos népességszerkezet esetén a gyerekek, addig az öregedő esetén az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Természetesen ez az index – ugyanúgy mint a többi – egyéb összefüggésben is vizsgálendő. Vagyis például a gyerekek alacsony számossága nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor például, ha szüleik alacsony jövedelműek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2010	36	41	-5
2011	41	49	-8
2012	38	43	-5
2013	44	49	-5
2014	n.a	n.a	
2015	n.a	n.a	
2016	n.a	n.a	

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A belföldi vándorlásokat úgy tudjuk kiszámolni, hogy az odavándorlásból kivonjuk az elvándorlást. Ez az adat az adott település vonzerejét mutatja: ha pozitív az egyenleg, akkor az odaköltözés, ha negatív, akkor az elvándorlás jellemző. Természetesen itt is további tényezőket szükséges figyelembe venni.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	Élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2010	10	27	-17
2011	14	28	-14
2012	10	30	-20
2013	11	20	-9
2014	22	25	-3
2015	15	19	-4
2016	22	21	-1

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodás értékét úgy számoljuk ki, hogy az élveszületések számából kivonjuk a halálozások számát.

Amennyiben össze kívánjuk vetni országos vagy más település adatával, akkor a természetes szaporodást szükséges ezrelékben kiszámolni.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

B.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
				fő	%	fő	%	fő	%
2010	539	610	1149	124	23	169	27,7	293	25,5
2011	555	604	1159	164	29,5	181	30	345	29,8
2012	521	582	1103	155	14	120	10,8	275	24,9
2013	525	570	1095	39	7,4	32	5,6	85	7,76
2014	526	580	1105	19	3,6	37	6,4	55	4,97
2015	521	569	1090	n.a	n.a	n.a	n.a	44	4,04
2016	517	555	1072	n.a	n.a	n.a	n.a	38	3,54

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A %-ot kell értelemszerűen számolni, pl.: nyilvántartott nő álláskeresők osztva a 15-64 éves nők számával×100

Megjegyzés: teljes 15-64 éves népességgel lehet csak számolni a javasolt "gazdaságilag aktív 15-64 éves népesség" helyett mivel ez az adat nem található a TeIR-ben.

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között a vizsgált területen.

B.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	293	346	277	82	48	44	38
20 éves és fiatalabb	fő	5	5	8	7	3	n.a	n.a
	%	1,71	1,45	2,89	15,8	6,3	n.a	n.a
21-25 év	fő	38	39	32	13	8	n.a	n.a
	%	12,97	11,27	11,55	15,5	16,6	n.a	n.a
26-30 év	fő	38	41	27	6	6	n.a	n.a
	%	12,97	11,85	9,75	7,3	12,5	n.a	n.a
31-35 év	fő	41	54	46	10	3	n.a	n.a
	%	13,99	15,6	16,6	12	6,3	n.a	n.a
36-40 év	fő	27	41	33	8	8	n.a	n.a
	%	9,22	11,85	11,91	9,7	16,6	n.a	n.a
41-45 év	fő	17	28	20	4	8	n.a	n.a
	%	5,8	8,1	7,22	4,8	16,6	n.a	n.a
46-50 év	fő	42	31	21	4	6	n.a	n.a
	%	14,33	8,96	7,58	4,8	12,5	n.a	n.a
51-55 év	fő	44	40	33	7	3	n.a	n.a
	%	15,02	11,56	11,91	8,5	6,3	n.a	n.a
56-60 év	fő	41	66	50	11	8	n.a	n.a
	%	13,99	19,07	18,05	13,4	16,6	n.a	n.a
61 év felett	fő	0	1	7	1	3	n.a	n.a
	%	0	0,29	2,53	1,2	6,3	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek korcsoportonkénti bontása, illetve idősoros változása rámutat arra, hogy a munkanélküliség a különböző korosztály tekintetében miként változik. Az adatok, különösen az országos és térségi adatokkal összevetésben rámutatnak arra, hogy az egyes korosztályokat tekintve elégséges-e a meglévő problémakezelés vagy további beavatkozásokat szükséges tervezni.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma és aránya nemekként

	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli összesen			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2010	31	43	74	17	20	37	54,8	46,5	50
2011	37	39	76	23	21	24	62,2	53,8	31,58
2012	41	29	70	n.a	n.a	14	n.a	n.a	20
2013	42	43	82	n.a	n.a	12	n.a	n.a	14,6
2014	27	24	55	n.a	n.a	12	n.a	n.a	21,8
2015	n.a	n.a	44	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a
2016	n.a	n.a	38	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A százalékos arányok kiszámolása arra mutat rá, hogy milyen arányban vannak a tartós munkanélküliek. Ennek kiszámolását úgy történik, hogy például az adott évben 180 napnál régebben regisztrált munkanélküli férfiak számát (fő) elosztjuk az összes regisztrált munkanélküli férfiak számával és megszorozzuk százal. Minél magasabb a tartós munkanélküliek számaránya, annál inkább szükséges a beavatkozások tervezése. Ez esetben is figyelembe kell venni a nemek közötti különbséget, illetve a területi és országos arányokat.

3.2.4. számú táblázat - Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma nemekként

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2010	100	120	220	1	1,0	3	2,5	4	1,82
2011	101	120	221	1	1,0	3	2,5	4	1,81
2012	100	123	223	n.a		n.a		16	7,1
2013	104	116	220	n.a		n.a		17	7,72
2014	123	113	236	n.a		n.a		15	6,35
2015	112	116	228	n.a		n.a		n.a	
2016	114	119	233	n.a		n.a		n.a	

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A százalékos arányok kiszámítása hasonló az előző táblázat számítási módjához. Megjegyezzük, hogy ebben a táblában a Nemzeti Munkaügyi Hivataltól származó adatok vannak, melyek havi és negyedéves bontásban érhetők el.

A táblázatból nyert adatok (országos és területi adatokkal való összevetésben) egy fontos munkaerő-piaci helyzetre, a pályakezdők helyzetére irányítja a figyelmet.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyabb iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	1435	702	733	n.a			n.a		n.a		n.a	
2014	1431	703	728	n.a			n.a		n.a		n.a	
2016	1331	681	653	n.a			n.a		n.a		n.a	

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás, Önkormányzati adatgyűjtés

A HEP Sablon és mellékletei összeállításának időpontjában csak a 2001. évi népszámlálásból állnak rendelkezésre települési adatok, várhatóan 2013 folyamán nyilvánosságra kerülnek a 2011. évi népszámlálási adatok is.

Az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező 15-X évesek számát csak úgy lehet kiszámolni, hogy a legalább általános iskolát végzettek számát ki kell vonni a teljes 15 évesnél idősebb népesség létszámából. Ez az adatsor használható a foglalkoztatottság résznél, de a HEP több más fejezeténél is fontos alapadatsor.

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

Év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint	
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség	8 általános végzettség
	Fő	fő	fő
2010	74	1	33
2011	76	1	34
2012	70	1	25
2013	82	1	27
2014	55	1	25
2015	44	n.a	n.a
2016	38	n.a	n.a

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az adattábla számszerűen adja meg, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. A táblázat adatai alkalmasak arra, hogy tervezhetővé tegyék a beavatkozások mértékét, milyenségét.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
		Fő	%
	fő		
2011	0		
2012	0		
2013	0		
2014	0		
2015	0		
2016	0		

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Ez az adat arra mutat rá, hogy mennyire sikerül az iskolázatlanok bevonása a felnőttoktatásba. Amennyiben az alacsony iskolázottság probléma a településen, és eközben a felnőttoktatás ezen a területen nem jelenik meg, akkor a későbbiekben egy beavatkozási terület lehet. Ha a településen nincs általános iskolai felnőttképzés, célszerű felmérni az erre vonatkozó igényt és partnerek bevonásával megszervezni.

3.2.8. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők száma középfokú iskolában

	középfokú felnőttoktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnőttoktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnőttoktatásban résztvevők		gimnáziumi felnőttoktatásban résztvevők	
	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2011	n.a						
2012	n.a						
2013	n.a						
2014	n.a						
2015	n.a						
2016	n.a						

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Ez a két adatsor – éppúgy, mint a 3.2.7 táblázat adatai - csak érintőlegesen kapcsolódik ehhez a fejezethez, azonban alkalmas arra, hogy számszerűen is kimutassuk, hogy a munkaerő-piaci hátrányokat okozó alacsony iskolázottság javítására vonatkozó felnőttoktatásba milyen létszámban, arányban vonódnak be a településen élők. Tekintettel arra, hogy a fenti táblázathoz megjelölt adatforrások nem tájékoztatnak arról, hogy a felnőttoktatásban résztvevők valóban a település lakói-e, illetve, hogy a település lakói melyik településen veszik igénybe ezt az oktatási szolgáltatást, javasoljuk a táblázat adatait az önkormányzati adatgyűjtéssel pontosítani.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

	Közfoglalkoztatásban résztvevők személyek száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2012	22	40,7 %	0	0 %
2013	20	43,5 %	1	50 %
2014	18	42,8 %	2	100 %
2015	11	1 %	2	100 %
2016	17	1,6 %	3	100 %

Forrás: Önkormányzat adatai

Ki kell számolni, hogy az aktív korú (15-64 év közötti) lakónépesség hány %-a vesz részt közfoglalkoztatásban, valamint hogy az aktív korú roma/cigány népesség mekkora része vesz részt e foglalkoztatási formában. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel – pl. nemzetiségi önkormányzat vagy civil szervezet stb. – való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kis-kereskedelmi üzletek száma	vendég-látóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztattak száma	kivetett iparűzési adó (ft)	befizetett iparűzési adó (ft)	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2010								
2011								
2012								
2013								
2014								
2015								
2016								

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a helyi munkalehetőségek alakulásának tendenciáit, illetve azt, mennyire illeszkedik az a helyi munkaerő és állásnélküli munkaerő lélekszámának alakulásához, és szakképzettségi szerkezetéhez.

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbuszszal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum							
Megyeszékhely							
Főváros							

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

Meg kell vizsgálni a táblázatban megadottak mellett, illetve helyett a közeli foglalkoztatási centrum (városközpont, nagyváros) elérhetőségét különböző közlekedési módokkal. Az önkormányzat adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		- - -
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban		- - -
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		- - -
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban		- - -

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni azokat a településen elérhető, vagy a vonzáskörzetében (közeli város, nagyváros) rendelkezésre álló programokat, amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésüket. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, a harmadik oszlopban sorolja fel ezen programokat. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.13. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő fiatalok száma

fő	fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen		fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzaskörzetben		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen		az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzaskörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2010								
2011								
2012								
2013								
2014								
2015								
2016								

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti adatok szöveges elemzése a helyi jó gyakorlatok leírására is alkalmas. Segítségével áthatóvá válnak a hiányterületek és az adaptálható programok is. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése

	Van/nincs	Felsorolás
felnőttképző programok a településen		- - -
felnőttképző programok a vonzasközpontban		- - -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		- - -
egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzasközpontban		- - -
Helyi foglalkoztatási programok a településen		- - -
Helyi foglalkoztatási programok a vonzasközpontban		- - -

Forrás: helyi adatgyűjtés

Össze kell gyűjteni a településen, vagy vonzaskörzetében (közeli város, nagyváros) elérhető, a felnőttek munkaerő-piaci integrációját segítő szervezetek és a rendelkezésre álló szolgáltatások (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok) listáját. Kérjük, e programok meglétét, vagy hiányát rögzítse a táblázat 2. oszlopában, illetve a harmadik oszlopban sorolja fel ezen programokat.

3.2.15. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – programokon résztvevő felnőttek száma

fő	felnőttképző programok a településen		felnőttképző programok a vonzásoközpontban		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen		egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásokörzetben		helyi foglalkoztatási programok a településen		helyi foglalkoztatási programok a vonzásokörzetben	
	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő	férfi	nő
2010												
2011												
2012												
2013												
2014												
2015												
2016												

Forrás: helyi adatgyűjtés

A felnőttképzési és a foglalkoztatási programokon résztvevők száma fontos mutató a településen élő munkanélküliek perspektívájára és helyzetükből való kitörésre vonatkozóan. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

fő	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2010		
2011		
2012		
2013		
2014		
2015		
2016		

Forrás: helyi adatgyűjtés

A mélyszegénység fogalmát a HEP Sablon vonatkozó fejezetében találhatjuk részletesen kifejtve. Ez alapján kereshetjük meg, hogy hány főt foglalkoztattak a mélyszegénységben élő és hány főt a romák/cigányok közül a települési önkormányzat saját fenntartású intézményeiben az egyes években. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

B.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

	Nyilvántartott álláskeresők száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2010. 1. negyedév	80	9	11,25
2010. 2. negyedév	69	8	11,59
2010. 3. negyedév	71	7	9,86
2010. 4. negyedév	73	10	13,7
2010. átlag	73,25	8,5	11,6
2011. 1. negyedév	82	4	4,88
2011. 2. negyedév	89	13	14,61
2011. 3. negyedév	83	9	10,84
2011. 4. negyedév	92	0	0

2011. átlag	86,5	6,5	7,58
2012. 1. negyedév	72	0	0
2012. 2. negyedév	58	0	0
2012. 3. negyedév	70	0	0
2012. 4. negyedév	75	0	0
2012. átlag	68,75	0	0
2013. 1. negyedév	85	0	0
2013. 2. negyedév	61	0	0
2013. 3. negyedév	71	0	0
2013. 4. negyedév	49	0	0
2013. átlag	67	0	0
2014. 1. negyedév	51	0	0
2014. 2. negyedév	67	2	3
2014. 3. negyedév	56	2	3,6
2014. 4. negyedév	55	3	5,5
2014. átlag	57	5,2	3
2015. 1. negyedév	52	4,3	8,27
2015. 2. negyedév	51	5	9,8
2015. 3. negyedév	45	5	11,11
2015. 4. negyedév	47	7	14,89
2015. átlag	48,75	5,25	10,77
2016. 1. negyedév	53	7	13,2
2016. 2. negyedév	49	4	8,16
2016. 3. negyedév	46	5	10,87
2016. 4. negyedév	39	5	12,82
2016. átlag	46,75	5,25	11,23

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Ki kell számolni, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül hány %-a részesült álláskeresési járadékban (korábban munkanélküli segély, keresetpótló támogatás).

Ezeket az adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma

	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2010	293	90	30,72
2011	346	108	31,21
2012	277	41	14,80
2013	82	10	12,19
2014	55	21	38,18
2015	44	7	15,9
2016	38	9	23,68

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

E táblázatban a százalékos megoszlást úgy számoljuk ki, hogy az álláskeresési járadékra jogosultak létszámát (fő) elosztjuk a nyilvántartott álláskeresők számával, majd megszorozzuk százal.

Az elemzés során a táblázat adatait idősorosan is figyelni kell, vagyis hogy nőtt vagy csökkent a járadékra jogosultak aránya. Emellett a kapott adatokat szükséges összevetni a munkanélküliségi adatokkal, hogy láthatóvá váljon, hogy a rendszeres jövedelem nélkül élők hozzájutnak-e támogatáshoz.

3.3.3 számú táblázat - Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2010	8	0,7	41	14	0	0
2011	13	1,1	48	11,8	0	0
2012	6	0,8	49	17,8	3	0
2013	13	1,19	39	3,6	5	0
2014	8	0,7	45	4	4	0
2015	15	1,4	20	45,5	0	0
2016	8	0,75	30	78,9	2	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal, Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatsora azt jelzi, hogy az adott településen a szociális segély és a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, mint az aktív korúak támogatása milyen mértékben van jelen. Rendszeres szociális segélyt az az aktív korú személy kaphat az önkormányzattól, aki nem munkavállaló, vagy egészségkárosodott, vagy támogatott álláskereső, vagyis olyan hátrányos munkaerő-piaci helyzetű, aktív korú személyek részére nyújtott támogatás, akik nem rendelkeznek rendszeres, megélhetést biztosító jövedelemmel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe. Önmagában az adat nem értelmezhető, szükséges összevetni az aktív korúak (3.2.1 tábla - 15-64 évesek száma) és a munkanélküliek számával (3.2.1 tábla - nyilvántartott álláskeresők száma). Az elemzés során ki kell emelni, hogy a szociális segély meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében.

Figyelembe kell venni, hogy 2011 január 1-től bérpótló juttatásra (BJP), illetve 2011 szeptember 1-től foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (FHT) jogosult, aki korábban rendelkezésre állási támogatásban (RÁT) részesült, ám a jogosultságot évente felül kell vizsgálni. 2012-től csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy a munkaerőpiacon. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni. A bérpótló juttatásban részesülő a munkaügyi szervezettel nyilvántartott álláskeresőként köteles együttműködni. Január elsejétől közfoglalkoztatásban csak a kirendeltség által közvetített álláskeresők, elsősorban bérpótló juttatásra jogosult személyek foglalkoztathatóak, akik a felajánlott munkalehetőséget az iskolai végzettség és szakképzettség figyelembevételével kötelesek elfogadni, emellett az önkormányzat rendeletben előírhatja jogosultsági feltételként, hogy a juttatásban részesülő a lakóközösségét tartsa rendben. A BJP/FHT összege a mindenkori öregségi minimálnyugdíjhoz igazítva, több mint négy évig változatlanul 28 500 forint volt, majd ez lecsökkent 22.500 forintra.

3.4.1. számú táblázat - Lakás állomány

db	összes lakásállomány		bér lakás állomány		szociális lakásállomány		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket		ebből elégtelen lakhatási körülményeket		ebből elégtelen lakhatási körülményeket		ebből elégtelen lakhatási körülményeket

		biztosító lakások száma		biztosító lakások száma		biztosító lakások száma		biztosító lakások száma
2010	696	0	3	0	0	0	0	0
2011	696	0	3	0	0	0	0	0
2012	696	0	3	0	0	0	0	0
2013	697	0	3	0	0	0	0	0
2014	698	0	3	0	0	0	0	0
2015	698	0	3	0	0	0	0	0
2016	698	0	3	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

Kérjük, gyűjtse össze az önkormányzati illetve a rendelkezésre álló adatbázisokból a település lakásállományára vonatkozó adatokat. Vizsgálni szükséges, hogy az egyes kategóriákban mennyi a szociális követelmények szempontjából nem megfelelőnek minősíthető lakások száma.

Javasoljuk a táblázatban megjelölt számszerű adatok mellett azt is beazonosítani, hogy a lakásállomány hány családot, hány háztartást érint. Ezzel összefüggésben lehet azt is – további, pontosító adatgyűjtés segítségével - vizsgálni, hogy a vizsgált családok közül mennyinek nincs munkajövedelme, hány család él alacsony komfortkörülmények között, illetve hogy hogyan gazdálkodik az önkormányzat a bérlakás állománnyal (mennyi üres bérlakás van például) stb.

Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.2. számú táblázat - Veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

	Feltárt veszélyeztetett lakhatási helyzetek száma	Hajléktalanok száma
2010		
2011		
2012		
2013		
2014		
2015		
2016		

Forrás: önkormányzati adatok

A táblázat elemzésekor figyelembe kell venni, hogy az adott helyzetszám hozzávetőlegesen hány főt érint. Azt is vizsgálni kell, hogy hány esetben került az önkormányzat szociális bizottsága elé veszélyeztetett lakhatási helyzet problémája az elmúlt években.

A vizsgálat további részében figyelemmel kell lenni arra, hogy miként alakul a hajléktalanok száma a településen. A hajléktalanok létszámát szükséges a szöveges kifejtésben pontosítani (szállón, közterületen, anya-gyermek otthonban, lakásukat elvesztők akik ideiglenes elhelyezést kaptak stb. hajlék és fedélnélküli). Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.4.3. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők

	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2010	48	0
2011	88	0
2012	97	0
2013	87	0
2014	85	0
2015	48	0
2016	58	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Komoly probléma az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő vagy alacsony jövedelmű, idős, vagy több gyermekes családoknak, az ilyen helyzetbe jutók számának megállapításához nyújt segítséget ez a táblázat. Ez a réteg veszítheti el a lakását, válhat hajléktalanná leginkább, vagy náluk kapcsolják ki fizetés hiányában a közszolgáltatásokat.

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete

Telepek, szegregátumok száma a településen:	
Telepi lakások száma a településen:	2010
	2011
	2012
	2013
	2014
	2015
	2016
A telep/ek, szegregátum/ok elhelyezkedése a település területéhez viszonyítva	
A telep/ek megközelíthetősége:	
A telepek közelében lévő egészségtelen üzemek, létesítmények (kérjük, sorolja fel, van-e a közelben - és ha igen milyen távolságra - szeméttelep, feldolgozó üzem stb.)	

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fenti táblázatban megadott adatok alapján elsősorban az a kérdés, hogy miféle változások vannak a területen. E mellett a két zárókérdés szöveges kifejtése azt jelzi, hogy a telepi, szegregátumi viszonyok során az egyenlő hozzáférés milyen mértékben sérül, vagyis itt is a település többi részéhez javasolt viszonyítani. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma				
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				

Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis

Kérjük, a táblázat második sorába írja be a település különböző területein a komfort nélküli lakások számát. A harmadik oszlopban számítsa ki ezen lakások arányát az adott lakóterület összes lakásához viszonyítva.

Komfort nélküli (substandard) a lakás, amelyre érvényes a következő feltételek valamelyike: nincs WC vagy fürdőszoba; nincs szennyvízelvezető-csatorna; hiányzik az alapozás, a fal vályogból épült; nincs vezetékes víz. Substandard a lakás akkor is, ha a lakásban nincs konyha és a teljes alapterület nem éri el az 50 m²-t. Szilárd falazattal rendelkező lakás: a falazat anyaga kő, tégl, beton, panel.

3.5.3. számú táblázat - A telepeken, szegregátumokban élők

		összes fő	férfi	nő
a telepen/szegregátumokban élők száma és változása	2010			
	2011			
	2012			
	2013			
	2014			
	2015			
	2016			
0-6-éves				
7-14 éves				
15-30 éves				
31-45 éves				
46-64 éves				
65< éves				
az aktív korúak (15-64 év) közül foglalkoztatott munkanélküli				
Inaktív				
eltartott				
segélyezettek száma				
hátrányos helyzetű gyermekek száma				
halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma				

Forrás: Önkormányzati adatok

A telepen/szegregátumokban élők száma és változása a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatát mutatja. Fel kell tárnunk a telepeken, szegregátumokban élő népesség életkori és foglalkoztatottságbeli megoszlását nemek szerint. Gazdaságilag aktív népesség: A foglalkoztatottak és a munkanélküliek (azaz a munkát végzők és a munkavégzésre rendelkezésre állók) együttes száma a 15-64 éves népességben. Inaktív az az aktív korú személy, aki nem dolgozik, de rendelkezik saját rendszeres bevétellel (nyugdíj, ösztöndíj, segély...). Eltartott az az aktív korú személy, aki nem rendelkezik saját rendszeres jövedelemmel. Az önkormányzati adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2010	1	-	-
2011	1	-	-
2012	1	-	-
2013	1	-	-
2014	1	-	-
2015	1	-	-
2016	1	-	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az orvosi, egészségügyi ellátást, illetve annak változását mutatja be a táblázat, mely szintén lényeges adat az adott település infrastruktúrájának és szolgáltatásainak vonatkozásában.

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

	közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma
2010	47
2011	55
2012	33
2013	60
2014	30
2015	27
2016	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Ez az adat szintén az egészségügyi ellátás egyik fontos mutatója, amely esélyegyenlőségi szempontból jelentős. A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére - egészségi állapota megőrzéséhez és helyreállításához - az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. Három jogcímen kaphat valaki közgyógyellátási igazolványt: 1. alanyi jogon, 2. normatív alapon, 3. méltányossági alapon.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

	ápolási díjban részesítettek száma
2010	8
2011	5
2012	5
2013	5
2014	5
2015	4
2016	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az ápolási díj a tartósan gondozásra szoruló személy otthoni ápolását ellátó nagykorú hozzátartozó részére biztosított anyagi hozzájárulás. Ápolási díjra jogosult a hozzátartozó [a közeli hozzátartozók

meghatározásáról ld. a Ptk. 685. § b) pontját], ha állandó és tartós gondozásra szoruló, súlyosan fogyatékos (életkorra tekintet nélkül), vagy tartósan beteg 18 év alatti gyermek gondozását, ápolását végzi.

A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

	18 év alattiak száma a népességben	Védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2010	299	11	3	26
2011	303	7	2	24
2012	283	7	1	17
2013	292	7	2	15
2014	298	7	0	16
2015	296	12	0	22
2016	303	10	2	25

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A veszélyeztetett és a védelembe vett kiskorúak számát a település jegyzője tartja nyilván. A jegyző védelembe veszi a gyermeket, ha a szülő vagy törvényes képviselő az alapellátások önkéntes igénybevételével a gyermek veszélyeztetettségét megszüntetni nem tudja, de segítséggel a gyermek fejlődése, nevelése a családban biztosítható. A települési önkormányzat jegyzője - a gyermekjóléti szolgálat javaslatának figyelembevételével - védelembe veheti továbbá a szabálysértési hatóság értesítése alapján a szabálysértést elkövetett fiatakorút, vagy a nyomozó hatóság nyomozást megtagadó határozata alapján a tizennegyedik életévét be nem töltött gyermeket, vagy a rendőrség, az ügyészség, illetve a bíróság jelzése alapján a bűncselekmény elkövetésével gyanúsított, vádolt fiatakorút. A veszélyeztetett gyermek definíciója alatt olyan - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapotot ért a rendelet, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. A gyermekvédelemben érintett szakemberek gyakran eltérően értelmezik a veszélyeztetettség fogalmát és a mértékét is, ezért a helyzetelemzés szöveges részében javasolt mindezt részletesebben elemezni.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesítettek száma
2010	113	4	2	0	12
2011	122	6	0	0	10
2012	121	6	0	0	12
2013	106	3	0	0	19
2014	91	2	0	0	10
2015	86	2	0	0	0
2016	69	2	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a nyugdíjminimumhoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást

veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került. Az elemzés során az eljárás objektív és szakmai standardoknak történő megfelelését javasolt szövegesen is értékelni.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása. Ennek formája: a) gyermekétkeztetés normatív kedvezmény b) pénzbeli támogatás (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll c) külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezmény.

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2010	25	37	20	83	2	0
2011	17	46	14	87	3	0
2012	16	45	10	73	4	0
2013	14	38	n.a	50	4	0
2014	8	34	n.a	50	2	0
2015	41	37	n.a	86	1	0
2016	40	23	n.a	83	0	7

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes vagy a kedvezményes támogatások köre kiszélesedett az elmúlt években. A támogatások zöme a rendszeres gyermekvédelmi támogatások jogosultságához kötődik. A helyzetelemzés során annak a vizsgálata is javasolt, hogy a legjobban rászoruló családok gyermekei hozzájutnak-e a támogatásokhoz. A támogatások mindegyikét hivatalos iratokkal kell igényelni, igazolni. A mélyszegénységben élő személyek, családok gyakran megfelelő papírok, jövedelemigazolás vagy egyéb okok miatt nem jutnak hozzá szolgáltatásokhoz.

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

	Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező általános iskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű	Magyar állampolgársággal nem rendelkező, 18 év alatti középiskolások száma	Ebből hátrányos helyzetű
2010						
2011						
2012						
2013						
2014						
2015						
2016						

Forrás: Önkormányzati adatok, BM-BÁH

A tankötelezettség hatálya alá tartoznak és jogosultak az ingyenes oktatásra, illetve a magyar társaikkal azonos pedagógiai és szociális juttatások igénybevételére a menekültek; menedékjogot kérők; átmenetileg Magyarországon menedéket kereső személyek (menedékesek) nemzetiségétől függetlenül minden bevándorló. Menekült vagy politikai menedékjogot kért gyerekeket külön juttatás illeti meg a BÁH-tól.

Kiegészítő információkkal a nem magyar állampolgárságú gyermekek részletesebb és a helyi viszonyoknak megfelelő felsorolása javasolt (állampolgárság, nyelv, magyarországi státusz stb.).

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek

A településen élő 0-6 éves gyermekek száma	A településen óvodai ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek száma		A településen Biztos Kezdet Gyerekház szolgáltatásaiban részesülő gyermekek száma	
	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él	Összesen	Ebből szegregátumban él
Megközelítés, elérhetőség perc						

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban élő 0-6 éves gyermekek létszáma mellett meg kell vizsgálni, hogy milyen arányban veszik igénybe az óvodai nevelés előtt az esetlegesen rendelkezésre álló korai fejlesztésben fontos szolgáltatásokat, mint a bölcsőde, Biztos Kezdet Gyerekház, majd az óvodai nevelés. A szolgáltatások elérhetősége, távolsága, kihasználtsága szintén elemzési szempont a helyzetelemzés során.

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A település szegregált lakókörnyezetben élő, sajátos nevelési igényű tanulók

A településen élő általános iskolás tanulók száma	A településen élő SNI általános iskolás tanulók száma		SNI tanulók ellátásának települése (helyben vagy más település ahol tanulnak)
	összesen	ebből szegregátumban él	

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok

A szegregátumban (KSH definíció) vagy krízisterületnek minősíthető lakótömbben, substandard lakásokban stb. élő családok gyermekeinek a helyzetének a vizsgálata több szempont mellett, végezhető el intézményi (gyerekjóléti szolgálat) és önkormányzati adatok alapján. Fel kell tárnai az e területeken élő családok gyermekeit érintő szociális, oktatási, egészségügyi helyzetét.

4.2.3. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Intézmény OM azonosítója	Iskola / Feladat-ellátási hely neve:	Feladat-ellátási helyen tanulók száma (összes tanuló)	A feladat-ellátási helyen tanulók közül az 1. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 2. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma	A feladat-ellátási helyen tanulók közül a 3. szegregátum(ok)ban lakó tanulók száma

Forrás: Járási tankerületi, intézményfenntartói, Önkormányzati adatok

A szegregált lakókörnyezetben élő tanulók adatait iskolafenntartói háttértől függetlenül, minden általános iskolára vonatkoztatva kell megadni.

4.2.4. számú táblázat – Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Otthont nyújtó ellátásba került gyermekek száma a szegregátumban					
		település egésze	szegregátum 1.	szegregátum 2.	Szegregátum 3.
Átmeneti nevelésbe vétel	2012				
	2013				
	2014				
	2015				
	2016				
Tartós nevelésbe vétel	2012				
	2013				
	2014				
	2015				
	2016				
Ideiglenes hatályú elhelyezés	2012				
	2013				
	2014				
	2015				
	2016				
Családi pótlék/ iskoláztatási támogatás felfüggesztése iskolai hiányzás miatt	2012				
	2013				
	2014				
	2015				
	2016				

Forrás: Önkormányzati adatok

A szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek az átlagnál nagyobb arányban kerülnek a gyermekvédelem alap- vagy szakellátás látókörébe. Az adatokat a helyi gyermekjóléti szolgálat, önkormányzat és a gyámhivatal segítségével kell megadni. A helyzetelemzés során a gyermekvédelmi jelzőrendszer törvényben szabályozott működésének a feltételeit is vizsgálni szükséges.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2010	1	213
2011	1	202
2012	1	207
2013	1	292
2014	1	298
2015	1	296
2016	1	303

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A fenti táblázat adatait szükséges összevetni a védőnők által ellátottak számával, arányával és a védőnői körzetben élő 0-3 év közötti gyerekek számával. Ebből látható a védőnői leterheltség, illetve, hogy valamennyi gyermek hozzájut-e a védőnői szolgáltatáshoz.

Esetenként a védőnők a vizsgált település mellett további településeken is ellátnak védőnői feladatokat. Ilyen esetekben szükséges az adatgyűjtést a védőnők információival kiegészíteni, hogy pontosan látható legyen a védőnői leterheltség.

A leterheltség megállapításához figyelembe kell venni, hogy a jogszabály szerint a védőnő maximum 250 gyereket láthat el, illetve, hogy országos átlagban 300 gyerek ellátása jut egy védőnőre.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Házi orvos által ellátott esetek száma	Gyermekorvos által ellátott esetek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott esetek száma
2010	0	15380	1173	0
2011	0	15165	1013	0
2012	0	15302	1227	0
2013	0	15711	n.a	0
2014	0	n.a.	n.a	0
2015	0	n.a	n.a	0
2016	0	n.a	n.a	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A hátrányos helyzetű településeken jellemzően alig van gyermekorvos, amennyiben a házi orvos látja el ezt a feladatot, akkor a táblázat utolsó oszlopát kell kitölteni.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beírt gyermekek száma

	Óvoda-Bölcsőde száma	Bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0
2013	1	5	0	5
2014	1	5	0	5
2015	1	5	0	5
2016	1	5	0	5

Forrás: TeIR, KSH Tstar, helyi adatgyűjtés

A bölcsődei felvételnél vizsgálni kell, hogy érvényesül-e az az alapelv, hogy előnyt kell élvezzen az a gyermek, akit egyedülálló (élettársal nem rendelkező hajadon, nőtlen, elvált vagy özvegy családi állapotú) szülője nevel; akivel együtt a családban nevelt kiskorú gyermekek száma a három főt meghaladja; aki család gondozásában részesül, és fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége; akinek szülője orvosilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja; akit – gyámhatósági határozat alapján – gyámként kirendelt időskorú (a rá vonatkozó nyugdíjkorhatárt elért) hozzátartozója nevel; akinek a szülője jövedelmi helyzete miatt (mert családjában az egy főre jutó jövedelem az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét nem haladja meg) az ellátásáról nem vagy nehezen tud gondoskodni; akinek családjában az egy főre jutó jövedelem alacsony.

4.3.4. számú táblázat – Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma	Családi napköziben a térítésmentes férőhelyek száma	Családi napköziben gondozott gyermekek száma
20010	0	0	0
2011	0	0	0
2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0

2015	0	0	0
2016	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi adatok

A családi napköziben – a saját, napközbeni ellátást máshol igénybe nem vevő gyermeket is beszámítva – legfeljebb öt gyermek gondozható. Ha a családi napköziben egy fogyatékos gyermeket is gondoznak, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb négy fő. Ha a családi napköziben gondozott valamennyi gyermek fogyatékos, akkor a gondozható gyermekek száma legfeljebb három fő. A rendeletben meghatározott létszámon túl még két gyermek, ha fogyatékos gyermekről van szó, még egy gyermek gondozható a családi napköziben, feltéve, hogy az ellátást nyújtónak állandó segítője van.

A családi napközit felmérő elemzésekor nem csak a férőhelyek számát érdemes kiemelni, hanem a kihasználtságot is – ezért került bele a helyi adatgyűjtésre támaszkodó kiegészítő oszlopként a gondozott gyermekek száma is a táblázatba.

4.4.1. számú táblázat – Óvodai nevelés adatai

2016.

ÓVODAI ELLÁTOTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	55	
Óvodai csoportok száma	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6 ⁰⁰ - 17 ³⁰	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	08.18-08.31. (10 nap)	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	6	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	6	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	3	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Amennyiben a településen több óvoda működik, úgy a táblázatot intézményenként szükséges kitölteni. Az óvodai telephelyek adatait, fenntartói háttértől függetlenül, minden óvoda esetében szükséges megadni. Óvodai telephelye egy tagintézménynek is lehet külön, telephely alatt a legalább egy külön óvodai csoporttal rendelkező, külön épületben vagy épületrészben működő óvodák adatai kell megadni. A kapott adatokat szükséges összevetni az adatelemzés során a Köznevelési törvény valamint Óvodai nevelés országos alapprogramjában foglaltakkal.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 2.

Helyhiány miatt elutasított gyermekek száma	Fő	Ebből hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű
2010.	0	0
2011.	0	0
2012.	0	0
2013.	0	0
2014.	0	0
2015.	0	0
2016.	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

A korábbi években csak a 3 éves kort betöltött halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket kellett előnyben részesíteni az óvodai felvétel során, míg 2014-től minden 3 éves gyermeknek kötelező óvodába járni. Kérjük, a helyhiány miatt elutasított gyermekek szociális háttérét is jelölje a szélső oszlopban. (HH/HHH)

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermek- csoportok száma	Óvodai férőhelyek száma	Óvodai feladat- ellátási helyek száma	Óvodába beírt gyermekek száma	Óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2010	46	2	75	1	49	0
2011	47	2	75	1	55	0
2012	48	2	55	1	50	0
2013	59	3	55	1	55	0
2014	56	3	55	1	55	0
2015	48	3	55	1	46	0
2016	51	3	55	1	50	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
Székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						
Más településről bejáró gyermekek létszáma						
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						
Tagóvoda						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma						
Más településről bejáró gyermekek létszáma						
Az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)						
A beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma						
A beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek óvodai nevelésben történő részvétele jelentősen javult Magyarországon. A különböző okokra visszavezethető nagyobb mértékű hiányzás a hátrányos helyzetű csoportok későbbi sikeres oktatási részvételére lehet negatív hatással.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

Székhely						
	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Csoport1						
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen						
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)						
Tagóvoda						
Csoport1						
Csoport 2						
Csoport 3						
Csoport 4						
Csoport 5						
Csoport 6						
Összesen						
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek						
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)						

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.6.a. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek össz-létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak össz-létszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak össz-létszámához viszonyítva (%)
Körzet 1								
Körzet 2								
Körzet 3								
Körzet 4								
Körzet 5								
Körzet 6								
Körzet 7								
Összesen								

Forrás: Önkormányzati adatok

Ha a településen több óvoda működik, akkor a felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek aránya a településen egyenletes legyen.

4.4.6.b. számú táblázat - Óvodai létszám-megosztás

Székhely:	Létszám	hh fő	hh arány %	hhh fő	hhh arány %	hh arány a összlétszámához viszonyítva	hhh arány a gyermekek összlétszámához viszonyítva	sajátos nevelési igényű gyermekek létszáma	sajátos nevelési igényű gyermekek aránya a csoport összlétszámához viszonyítva
Csoport1									
Csoport 2									
Csoport 3									
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)									
Tagóvoda vagy telephely									
Csoport1									
Csoport 2									
Csoport 3									
Csoport 4									
Csoport 5									
Csoport 6									
Összesen									
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek									
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményével)									I

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A táblázatban az óvodai csoportok létszáma mellett a hátrányos helyzetű gyerekek létszámát és arányát, illetve utóbbi csoportból a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszámát és arányát is meg kell adni.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

	Általános iskola 1-4	Általános iskola 5-8	általános	napközis	
	évfolyamon tanulók száma	évfolyamon tanulók száma	iskolások száma	tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	48	71	119	65	54,6
2012/2013	50	65	115	60	52,2
2013/2014	50	65	115	60	52,2
2015/2016	57	64	121	68	56,2
2016/2017	49	69	118	65	55

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) résztvevők és a napközisek száma

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2011/2012	4	4	8	0	0	0	1
2012/2013	4	4	8	0	0	0	1
2013/2014	4	4	8	0	0	0	1
2014/2015	4	4	8	0	0	0	1
2015/2016	4	4	8	0	0	0	1
2016/2017	4	4	8	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

	Létszám (fő)	A helyben élő összes gyerekekhez képest az arányuk
A településen élő általános iskolás korú gyermekek létszáma		
Más településről bejáró általános iskolások		
Más településről bejáró hh gyerekek		
Más településről bejáró hhh gyerekek		
Más településre eljáró általános iskolások		
Más településre eljáró hh gyerekek		
Más településre eljáró hhh gyerekek		
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek		
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen	db						
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskolába járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak összlétszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak összlétszámához viszonyítva
Összesen							

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Ha a településen több általános iskola működik, az egymással határos felvételi körzeteket oly módon kell kialakítani, hogy a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az adott körzetben felvehető összes tanköteles tanulóhoz viszonyított aránya a különböző intézményekben hasonló legyen. Vagyis ha a településen, kerületben több általános iskola működik, a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóknak az egyes felvételi körzetekben kiszámított aránya legfeljebb 15 százalékponttal lehet magasabb, mint az általános iskolába járó halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek a település, kerület egészére kiszámított aránya a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rend. 24. §-a szerint. Amennyiben mód van rá a körzethatár rendelet hatálya alá nem tartozó egyéb egyházi vagy nem állami, nem önkormányzati általános iskolák adatait is adja meg.

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító		
Szaktanítást végző tanítók száma		
Szaktanítást végző tanárok száma		
Gyógypedagógusok létszáma		
Gyermekvédelmi felelős		
Iskolaorvos		
Iskolapszichológus		
Kisegítő személyzet		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	Fő / %
2011/2012	19 / 100
2012/2013	23/ 100
2013/2014	23/100
2014/2015	15/100
2015/2016	14/100
2016/2017	22/100

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A 8. évfolyamot elkezdett tanulók számát kell összevetni a 8. évfolyamot eredményesen elvégzettek számával a nappali rendszerű oktatásban. Ez az adat mutatja az intézmény lemorzsolódási mutatóit, melyeknek munkaerő-piaci kihatásai nagy mértékben vannak.

4.4.13. számú táblázat – Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév	Tagozat megnevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a lthh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán-tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
	Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)													
	1. évfolyam A osztály													
	1. évfolyam B osztály													
	2. évfolyam A osztály													
	2. évfolyam B osztály													
	3. évfolyam A osztály													
	3. évfolyam B osztály													
	4. évfolyam A osztály													
	4. évfolyam B osztály													
	5. évfolyam A osztály													
	5. évfolyam B osztály													
	6. évfolyam A osztály													
	6. évfolyam B osztály													
	7. évfolyam A osztály													
	7. évfolyam B osztály													
	8. évfolyam A osztály													
	8. évfolyam B osztály													
	Összesen:													

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

A fenti táblázatot intézményenként szükséges kitölteni, és egyéb – releváns információkat tartalmazó – oszloppal lehet bővíteni. A táblázat nem csak az intézményen belüli oktatásszervezésről – szegregáció/integrációról – nyújt pontos képet, hanem a tartalmi szolgáltatásokról, illetve eredmények is megjelennek benne.

4.4.14. számú táblázat – Kompetenciamérési adatok

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012			2013	
	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga
Szövegértés									
6. évfolyam									
8. évfolyam	–	–							
10. évfolyam									
Matematika									
6. évfolyam									
8. évfolyam	–	–							
10. évfolyam									

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A kompetenciamérés adatait telephelyenként és iskolánként kell megadni és nem csak az országos átlaghoz viszonyítani, hanem a térségi, járási adatokhoz, az egyéb tanulói mutatókkal együtt (pl. továbbtanulás, érettségit adó szakközépiskolába felvettek aránya stb).

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

	Gimnázium (%)		Szakközépiskola (érettségit adó képzés) (%)		Szakiskolai képzés (%)		Speciális szakiskola (%)		Nem tanult tovább (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2010/2011										
2011/2012										
2012/2013										
2013/ 2014										
2014/2015										
2015/2016										
országos átlag: 2015/2016										

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév 24. oldal. – kezdő évfolyamos tanulók.

Ha az országos adatokhoz viszonyítva alacsony a hhh tanulók továbbtanulása (különös tekintettel az érettségit adó intézményekre), akkor szükséges vizsgálni az oktatási intézmények szolgáltatásának hatékonyságát, eredményességét és méltányosságát. Ezek közül az egyik vizsgálandó terület, hogy működik-e a hhh tanulók képesség-kibontakoztatását támogató Integrációs Pedagógiai Rendszer.

4.4.16. számú táblázat – Lemorzsolódási mutatók az általános iskolában

	Évfolyamismétlők aránya (%)		Magántanulók aránya (%)		Az előző tanévben 250 óránál többet hiányzó tanulók aránya (%)	
	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében	összlétszámon belül	HHH-tanulók körében
2010/2011						
2011/2012						
2012/2013						
2013/2014						
2014/2015						
2015/2016						
országos átlag 2015/2016	2,1%		0,8%		0,8%	

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az országos adatok forrása a Statisztikai Tájékoztató Oktatási Évkönyv 2011/2012-es tanév. 146. oldal. – általános iskola, és EMMI KIR STAT.

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetséggondozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2010/2011								
2011/2012								
2012/2013								
2013/2014								
2014/2015								
2015/2016								

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

A táblázatot a helyi, települési viszonyoknak megfelelően korrigálható vagy kiegészíthető a helyben működő és elérhető programoknak megfelelően.

A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2010	549	502	n.a	n.a	169	124
2011	542	550	n.a	n.a	182	164
2012	552	491	n.a	n.a	120	155
2013	577	531	n.a	n.a	32	39
2014	699	459	n.a	n.a	19	37
2015	521	569	n.a	n.a	n.a	n.a
2016	517	555	n.a	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A nők munkaerő-piaci hátránya összetett, nehezen vizsgálható jelenség. A férfiak és nők adott településen való foglalkoztatottságának mutatói arról nyújthatnak tájékoztatást, hogy milyen arányban érinti a nemeket a munkanélküliség. Pontosabb képet kapnánk a kérdésről, ha a rendelkezésre álló adatok között lenne, hogy az érintett csoportból (férfiak és nők is) hányan nevelnek gyermeket, hányan nevelnek 15 évesnél fiatalabb gyermeket, hány gyermeket nevelnek, illetve hányan egyedülállók. A helyi adatgyűjtés természetesen a partnerekkel való együttműködésben valósulhat meg.

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

	Foglalkoztatást segítő és képzési programok száma adott évben	részvevők száma	részvevő nők száma
2010			
2011			
2012			
2013			
2014			
2015			
2016			

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A településen önkormányzati, civil vagy egyéb szervezet által megvalósított programok résztvevői között a nők arányának vizsgálata az 5.1.1. számú táblázattal összevetve mutathat eredményt: ha a munkanélküliek száma és a vizsgált programokon résztvevők száma nem egyenes arányos, annak okai újabb kérdéseket vetnek fel az eltérés irányának és mértékének függvényében. Pl: Az indított programok egyenlő mértékben célozták-e a férfiakat és nőket? A programok teljesíthetők voltak-e kisgyermekes édesanyák számára? (Megengedett-e hiányzás például a gyermek megbetegedése esetén? A program, képzés időbeosztása illeszkedik-e a bölcsődék, óvodák nyitvatartási idejéhez?)

5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

	Esetszám
2010	
2011	
2012	

2013	
2014	
2015	
2016	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A partnerek bevonásával történt esetfeltárások nem csak az esetek számát mutatják, hanem a különböző eseteket is leírják. Itt érdemes arra figyelni, hogy az egyes esetek milyen számassággal jelennek meg, illetve, hogy történtek-e az évek során megoldások.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/ szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2010								
2011								
2012								
2013								
2014								
2015								
2016								

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A táblázat adataiból jól látható, hogy adott településen miként áll összefüggésben a nők iskolai végzettsége és foglalkoztatottsága. A kapott adatok segíthetnek a foglalkoztatást segítő programok, képzések hatékonyabb szervezésében.

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközis száma	férőhelyek száma családi napközisben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2010							
2011							
2012							
2013							
2014							
2015							
2016							

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

Pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területén

	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2010	1	51	213
2011	1	50	202
2012	1	50	207
2013	1	45	292
2014	1	54	298
2015	1	53	296
2016	1	71	303

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama (gyakorlati és lelki) segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is, így adott településen árnyalt képpel rendelkezik a családok gyermekellátási és nevelési helyzetéről. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg a hozzá tartozó gyermekek számától.

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2010			
2011			
2012			
2013			
2014			
2015			
2016			

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Azzal is tisztában kell lennünk, hogy leggyakrabban a rendőrség riasztására is csak végső esetben kerül sor. Teljes körű vizsgálatot a témában annak jellegéből adódóan lehetetlen végezni, de egyes részterületek tanulmányozása segítheti a problémák feltárását, segíthet a megoldási lehetőség megtalálásában.

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Férőhelyek száma	önkormányzati anyaotthon a településen	önkormányzati anyaotthon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaotthon a település 50 km-es körzetében
2010				
2011				

2012				
2013				
2014				
2015				
2016				

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az anyaothonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaothon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent (munkahely, gyermekellátó intézmények). Jellemzően ezen intézményeknél (a férőhelyek hiánya miatt főleg a téli időszakban) várólistás rendszer működik, ezért a férőhelyek száma mellett a jelenleg várólistán lévők számának szerepeltetésével pontosabb képet kapunk a témában.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2010						
2011						
2012						
2013						
2014						
2015						
2016						

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A táblázat adatainak vizsgálatánál az arányokat (férfi/nő) szükséges figyelembe venni.

5.7 számú táblázat - A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

	Intézkedések, pályázatok, programok száma a településen	Önkormányzati	Más állami szerv által támogatott	Civil	Összes
2010					
2011					
2012					
2013					
2014					
2015					
2016					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket gyűjti össze, melyek a nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségéért tesznek, a nőkkel szembeni erőszak ellen lépnek fel, vagy bármilyen módon a nők esélyegyenlőségét állítják középpontba. Adatgyűjtéshez a helyi önkormányzaton kívül célszerű felkeresni a Kormányhivatal Munkaügyi Központját és civil szervezeteket.

Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2010	n.a	na.	na.
2011	n.a	n.a	n.a
2012	n.a	n.a	n.a
2013	n.a	n.a	n.a
2014	n.a	n.a	n.a
2015	n.a	n.a	n.a
2016	n.a	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az adatelemzés során azt kell figyelembe venni, hogy vannak-e ellátatlan (nyugdíj, nyugdíjszerű ellátás) időskorúak, és ha igen, akkor milyen arányban.

6.2.1. számú táblázat - Idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az 55-64 éves idősebbek foglalkoztatottsági mutatói (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_1.html

Az 55-64 éves idősebbek munkanélküliségi rátája (2000-2011) az alábbi linken található:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_5_2.html

Munkaerőpiaci esélyegyenlőség 2000-2011:

http://www.ksh.hu/thm/2/indi2_3_3.html

A fenti táblák támogatást nyújtanak egy helyi adatgyűjtés előkészítéséhez, hiszen rendkívül részletes, a foglalkoztatás minden szegmensére kiterjedő adatokat, illetve gyűjtési kategóriákat tartalmaznak.

6.2.2. számú táblázat - Tevékeny időszak (pl. élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Intézkedések, pályázatok száma a településen	Önkormányzati	Munkaügyi Központ által támogatott	Civil	Egyéb	Összesen
	db	db	db	db	db
2010					
2011					
2012					
2013					
2014					
2015					
2016					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy csokorba szedjük azokat a pályázati programokat, vagy helyi rendeletekhez kapcsolt intézkedéseket, melyek elősegíthetik az idősebb korosztály foglalkoztatását, vagy tesznek az élethosszig tartó tanulás elvéért. Célszerű a helyi önkormányzatnál, a Kormányhivatal Munkaügyi Központjánál, civil szervezeteknél tájékozódni a témában, illetve adatot gyűjteni.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2010						
2011						
2012						
2013						
2014						
2015						
2016						

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A diszkrimináció felmérése rendkívül nehéz. Éppen ezért csak következtethetünk annak létezésére. Azt tudjuk a szakirodalomból, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő-piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el, és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Ennek alapján, ha a helyi, vagy területileg illetékes munkaügyi központtól arról kérünk adatokat, hogy hány fő regisztrált munkanélküli van az adott településen és ezek közül hányan 55 év felettek, illetve a tartós munkanélküliek között mekkora az 55 év felettek aránya, és az adatok alapján az arányok az idősebb korosztály felé tolnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés.

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2010	247	11	4
2011	237	16	7
2012	252	21	8
2013	240	20	8
2014	246	25	10
2015	257	0	0
2016	263	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő, következőkben felsorolt személyek részére: A) tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, b) tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, c) harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek. Igény szerint lehetőség van a napközbeni étkezésre is.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	időskorúak járadékában részesülők száma
2010	1
2011	1
2012	2
2013	2
2014	2
2015	1
2016	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A települési önkormányzat, 2007. január 1-jétől a jegyző időskorúak járadékában részesíti azt

a) a 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött személyt, akinek saját és vele együtt lakó házastársa, élettársa jövedelme alapján számított egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 80%-át,

b) az egyedülálló, 62. életévét, illetőleg a reá irányadó nyugdíjkorhatárt betöltött, de 75 évesnél fiatalabb személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 95%-át,

c) az egyedülálló, 75. életévét betöltött személyt, akinek havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 130%-át.

6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2010							
2011							
2012							
2013							
2014							
2015							
2016							

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év feletti, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) kérdőív segítségével fel lehet mérni, hogy az elmúlt években hány alkalommal látogattak meg különféle kulturális vagy sporteseményeket.

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
		fő	%	fő	%
2010					
2011					
2012					
2013					
2014					
2015					
2016					

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idősebb korosztálytól (lehet akár az 55 év feletti, vagy csak a nyugdíjasok megkeresése) egy kérdőív segítségével tud az adatgyűjtő tájékozódni arról, hogy milyen informatikai jártassággal rendelkezik a korosztály.

6.4. számú táblázat - Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

	Az idősebb célcsoport igényeit célzó programok száma
2010	
2011	
2012	
2013	
2014	
2015	
2016	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az adatgyűjtés célja, hogy a helyi önkormányzattól, vagy helyi civil, állami vagy egyházi szervezettől információkat kapjunk kifejezetten az idősebb korosztályt megcélzó programok, speciális programok számára. (pl. informatikai képzés, dalkör, nyugdíjasklub, stb.)

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2010	0	2
2011	0	2
2012	0	3
2013	0	1
2014	0	1
2015	0	1
2016	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2010	0	n.a	n.a
2011	0	n.a	n.a
2012	0	n.a	n.a
2013	0	n.a	n.a
2014	0	n.a	n.a
2015	0	n.a	n.a
2016	0	n.a	n.a

Forrás: TeIR, KSH Tstar; a központi adatokat célszerű bontani a helyi adatszolgáltatók segítségével.

A település civil és egyházi intézményeivel mindenképpen szükséges a kapcsolatfelvétel, az ellátásban kialakult arányok és a nem állami szolgáltatók jövőbeni tervei együttesen alakítják az elérhető szolgáltatás adott és jövőbeni minőségét. Fontos szempont, hogy a civil és egyházi fenntartók más települések lakosait is ellátják, tehát a helyi esélyegyenlőségi tervben a településen lakókat célszerű szerepeltetni. Feltehetően korábban létrejött és folyamatos együttműködést és a fejlesztések összehangoltságát tapasztalják a szakértők.

7.1.3. táblázat - Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban

A közfoglalkoztatás nem speciálisan a fogyatékos személyek részére biztosított foglalkoztatási forma, bár nem kizárt, hogy fogyatékos személy is foglalkoztatásra kerül a rendszerben. A foglalkoztatást szervező nem tartja nyilván a fogyatékos személyeket, ezért az adatszolgáltatás illetve a foglalkoztatásba bevont fogyatékosok száma nem vizsgálható. Ennek ellenére megkísérelhető az adatgyűjtés a következők szerint. Aktuális jogszabály: - 2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról.

- 1998. évi XXVI. törvény A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

- A megváltozott munkaképességű személyek ellátásaival kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 327/2011. (XII.29.) Korm. rendelet
- A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató munkáltatók akkreditációjának, továbbá az akkreditált munkáltatók ellenőrzésének szabályairól szóló 176/2005. (IX.2.) Korm. rendelet
- A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény

Fogyatékos személyek részvétele a foglalkoztatásban, a különféle típusú foglalkoztatásban résztvevők száma az alkalmazók szerinti megoszlásban				
		Közsférában foglalkoztatott (pl. önkormányzat, kormányhivatal, állami vagy önkormányzati fenntartású intézmény)	Non profit szervezet	Gazdasági vállalkozás
Szociális foglalkoztatásban alkalmazottak	fejlesztő-felkészítésben résztvevők száma			
	munka rehabilitációban foglalkoztatottak száma			
Védett munkahelyen foglalkoztatottak száma				
Támogatott foglalkoztatásban résztvevők száma				
Nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatásban résztvevő fogyatékos személyek száma				

Forrás: helyi adatgyűjtés több forrás segítségével.

Ilyen adatokkal rendelkezik a Munkaügyi Központ, ahol a fogyatékos személyek kiválthatják az úgynevezett rehabilitációs kártyát. Adatot szolgáltat a helyi önkormányzat, a foglalkoztatást biztosító civil szervezet, egyházi fenntartású foglalkoztató intézmény. Gazdasági szereplők esetében támpont a rehabilitációs hozzájárulás csökkenése vagy kiváltása fogyatékos személyek foglalkoztatásával, a korábban említett rehabilitációs kártya éppen ezeknek a vállalkozói kedvezményeknek a jogosságát igazolja.

7.1.4. táblázat - A településen élő fogyatékos személyek önálló életvitelét támogató helyi intézmények, szociális szolgáltatások

	Állami/önkormányzati			Egyházi			Civil		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás									
étkeztetés									
házi segítségnyújtás									
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás									
családsegítés									
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére									
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére									
támogató szolgáltatás									
nappali ellátás									

Forrás: helyi adatgyűjtés,

A felsorolt szociális szolgáltatásokat ellátó intézmények és személyek éves munkájukról, esetforgalmukról beszámolót készítenek. Ezek a beszámolók tartalmazzák a szolgáltatást igénylő fogyatékosok számát. Sajnálatosan a családsegítés és a közösségi ellátás statisztikai nyilvántartásában nem szerepel, hogy a szolgáltatást igénybevevőnek van e bármilyen fogyatékosága, ezért itt csak becsült adatokat fogunk kapni. Az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó osztálya, munkatársa révén a munkabeszámolók hozzáférhetőek.

A „közösségi ellátás szenvedélybetegek vagy pszichiátriai betegek részére” cellákba értelemszerűen csak az ellátott fogyatékos személyek számát szükséges megadni. Előfordul, hogy a fogyatékos személy aktuális vagy krónikus állapota szükségessé ezeket a közösségi ellátási formákat.

7.2.1. táblázat - Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezmények

A lehetséges kedvezmények igénylése és rendszeres használata nem feltétlenül az önkormányzat bevonásával történik. Így az adatgyűjtés korlátozott. Nem nyilvántartott, hogy hányan élnek a tömegközlekedésben elérhető kedvezményekkel, az adókedvezménnyel. Vannak olyan természetbeni ellátások, melyek nem a fogyatékosokhoz, hanem az alacsony jövedelemhez kötöttek.

1993. évi III. tv. (Szt.) alapján	
Pénzbeli ellátás	Fogyatékos személyek száma
Időskorúak járadéka	
Aktív korúak ellátása	
Rendszeres szociális segély	
Lakásfenntartási támogatás	
Ápolási díj	
Temetési segély	
Átmeneti segély	
Természetbeni ellátás:	
Egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság Itt azokra a fogyatékos személyekre kérdezzük, akik az önkormányzat javaslatára, rászorultsági alapon kapnak TAJ kártyát az OEP-től.	
Közgyógyellátás. Ez a fogyatékos személyeknek alanyi jogon jár, nem fogyatékos személyek rászorultsági alapon vehetik igénybe. Mivel a településen élő fogyatékos személyek számának megállapítása nehéz, ez az adat is fontos mutató lehet.	
Adósságkezelési szolgáltatás	
Energia felhasználási támogatás	
Más jogszabályok alapján nyújtott ellátások	
Fogyatékosági támogatás	
Rokkantsági járadék	
Személygépkocsi átalakítási támogatás	
Közlekedési kedvezmény	
Személygépkocsi szerzési kedvezmény	
Parkolási igazolvány	

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi önkormányzatok nem tartják nyilván, hogy a pénzbeli illetve a természetbeni ellátásban részesülők fogyatékos emberek-e, mert itt a szociális rászorultság az elsődleges. Egyes ellátásoknál kérnek orvosi igazolást az igénylőtől, de itt az ápolási és gondozási szükséglet mértéke a fontos, nem pedig a diagnózis vagy a fogyatékoság. A más jogszabály alapján nyújtott ellátásoknál a MÁK a folyósító, ezért az adat tőlük szerezhető be.

Javaslat: Reprezentatív kérdőíves felmérés az érintettek körében, hogy milyen ellátásokat vesznek igénybe. Érdekes lehet az a kérdés is, hogy ismerik-e egyáltalán a lehetőségeiket.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ebbe a körbe tartoznak az oktatás bármely szintjét befogadó épületek vagy épületrészek, az egészség-, szociális, kulturális, művelődés, sport célú építmények. Ilyenek és tevékenységük súlya miatt kiemelten fontosak az önkormányzati, a hatósági, a közigazgatási, az igazságszolgáltatási célokra fenntartott épületek vagy épületrészek. A mozgásukban akadályozottak, az idősek, nők- és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

Aktuális jogszabályok:

1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről

2009. évi CXXV. törvény a magyar jelnyelvről és a magyar jelnyelv használatáról

62/2011. (XI. 10.) NEFMI rendelet a jelnyelvi tolmácsszolgálatok működésének és a jelnyelvi tolmácsszolgáltatás igénybevételének feltételeiről igénylésének, döntési rendszerének, folyósításának, elszámolásának és ellenőrzésének részletes szabályairól

		igen/nem								
		Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájékoz- tatás	Induk- ciós hurok	Tapin- t-ható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb
oktatási intézmé- nyek	alapfok									
	középfok									
	felsőfok									
Egész- ségügyi intézmé- nyek	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás									
kulturális, művelődési intézmények										
önkormányzati, közigazgatási intézmény										
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség										
szociális ellátást nyújtó intézmények										

Forrás: helyi adatgyűjtés, személyes tapasztalat, fogyatékos ügyi referens információi, fogyatékosok civil szervezetei

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (Igen/nem válasszal).

7.3.2. táblázat – Akadálymentesítés a foglalkozatóknál

	Igen/nem								
	Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Induk- -ciós hurok	Tapin- t-ható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb
A foglalkoztató neve és a foglalkoztatás jellege:									

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen foglalkoztatást végző vállalkozásoknál.

A munkahelyek akadálymentesítettségéről alig lehetséges az adatgyűjtés, mivel a többsége vállalkozás formában működik.

Kérjük, adja meg, hogy a fizikai és infokommunikációs akadálymentesítő eszközök közül melyek állnak rendelkezésre (Igen/nem-es válasszal). Foglalkoztatónként külön sorokat szükséges nyitni.

7.3.3. táblázat - Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítettség a közlekedésben

	Igen/nem								
	Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Induk- -ciós hurok	Tapin- t-ható infor- máció	Jel- nyelvi segít- ség	Egyéb
Közterület (utca/járda, park, tér)									
Helyi és távolsági tömegközlekedés									
Buszpályaudvar, buszvárók									
Vasútállomás									

Forrás: helyi adatgyűjtés, a vizsgált területen az önkormányzat szociális ügyekkel foglalkozó munkatársától és az érdekvédelmi szervezetek vezetőitől.

7.3.4. táblázat - Fogyatékos személyek rendelkezésére álló helyi szolgáltatások

	Az adott évben a szolgáltatást igénylő fogyatékos személyek száma		
	2010	2011	2012
ápolást, gondozást nyújtó intézmény			
rehabilitációs intézmény			
lakóotthon			
támogatott lakhatás*			
átmeneti ellátást nyújtó fogyatékosok gondozóháza			

Forrás: helyi adatgyűjtés

A helyi adatgyűjtést nehezíti a lehetséges fenntartók sokfélesége. A felsorolt intézményeket egyházi és civil szervezetek is alapíthatják és működtethetik. Különösen fontos arról meggyőződni, hogy milyen tervezési, megvalósítási szakaszban van a támogatott lakhatás megvalósítási programja. Tulajdonképpen ennek fejlettsége az egyik legerősebb mutatója a fogyatékosokról való gondoskodásnak.

A szociális alapszolgáltatások segítséget jelentenek a fogyatékos személyeknek abban, hogy saját otthonukban, lakókörnyezetükben önálló életvitelt tudjanak fenntartani. Különös jelentősége van a helyi tájékoztatásnak, a mindenki számára azonos esélyű hozzáférés biztosításának. Célszerű ennek formáiról és rendszerességéről információkat gyűjteni.

Szakellátás akkor válik szükségessé, ha a fogyatékos személy önálló életvitelét saját otthonában az alapszolgáltatások már nem tudják biztosítani. Ezekben az ellátási formákban is külön gondot kell fordítani az önrendelkezés és önállóság érvényesülésére. Ilyenek az intézmény napirendjének szigorúsága, a kapcsolatok ápolásának lehetősége és módja intézményen kívüli személyekkel, intézményen belüli párkapcsolatok alakulása.

*A támogatott lakhatást 1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozatot teszi lehetővé, 2012. január 1-sejétől kezdődően. Az eddigi bentlakásos intézményeket felváltó önálló lakóotthonba való kitagolás, lehetővé teszi a lakhatás és a napközbeni tevékenységek (pl. oktatás, gondozás, szabadidős tevékenységek, társas kapcsolatok) szétválását. A korábbi komplex ellátás a jövőben két önálló szolgáltatásban valósul meg, a lakhatást és az önálló életvitelt segítő szolgáltatásra.

Aktuális jogszabály:

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról
9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről
321/2009. (XII. 29.) Korm. rendelet a szociális szolgáltatók és intézmények működésének engedélyezéséről és ellenőrzéséről

1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

1257/2011. (VII. 21.) Korm. határozat